

Vijf jaar nachtvlinderkartering in Drenthe

Witte tijger

Foto Geert de Vries

Eef Arnolds en Ton Schoenmaker

Vijf jaar nachtvlinderkartering in Drenthe

Vlinderwerkgroep
Drenthe

- Doel en werkwijze nachtvlinderkartering
- Voortgang tot en met 2021
- Krenten uit de pap
- Verandert de nachtvlinderfauna?

Project nachtvlinderatlas Drenthe

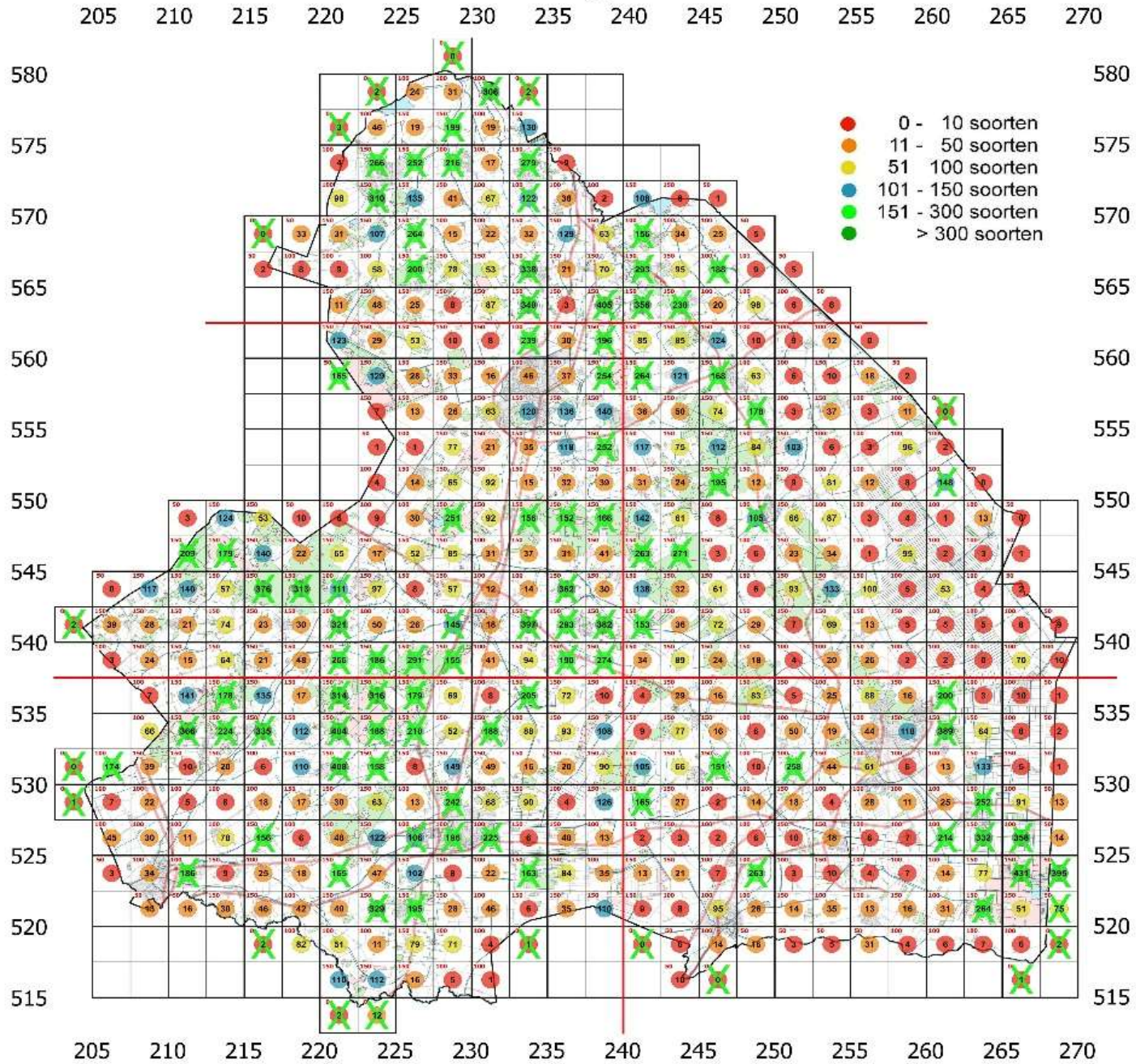
- Doel: Representatieve (niet 'volledige') kartering van nachtvlinders in heel Drenthe
- Macro's hoofddoel, micro's facultatief
- Karteringsschaal: kwart atlasblok
- Vaste criteria voor 'representatieve' van alle kwartblokken
- Twee deelprojecten met verschillende methodiek: Dagactieve en nachtaf nachtvlinders
- Publicatie van een Drentse nachtvlinderatlas
- Begindatum voor 'recente' gegevens

Streven naar 'representatieve kartering'

- Gegevens uit alle kwartblokken in Drenthe
- Tenminste 150 soorten macro's in kwartblokken met gevarieerd landschap
- Tenminste 100 soorten macro's in kwartblokken met cultuurland of bebouwing
- Tenminste 50 soorten in 'marginale' kwartblokken
- Spreiding van bezoeken over zes periodes:
1 januari -31 maart, 1 april - 15 mei,
16 mei - 30 juni, 1 juli - 15 augustus,
16 augustus - 1 oktober, 1 oktober – 31 december

Aantal macrosoorten gezien 1980 - 2016

Nachtactieve nachtvlinders

methodiek

- Incidentele waarnemingen
- Vondsten van rupsen overdag
- Waarnemingen 's nachts bij gangbare lichtbronnen, bijvoorbeeld tuin- en straatverlichting
- Inventarisaties 's nachts met speciale lamp en laken
- Inventarisaties 's nachts met lichtval met speciale lamp
- Inventarisaties 's nachts met Led emmer (sinds 2019)
- Inventarisaties 's nachts met smeer
- Alle soorten noteren
- Aantallen tellen of schatten

Aggregaat, Skinnerval, Led emmer Vlinderstichting

2 juni 2017: Drentse Nachtvliedernacht in Holthe. Foto Geert de Vries

Dagactieve nachtvlinders, methodiek

- Incidentele waarnemingen overdag, “bijvangst” bij inventariseren dagvlinders
- Waarnemingen van rupsen
- Gerichte inventarisatie overdag van potentieel interessante gebieden
- Feromonenvallen voor wespvlinders (sinds 2020)

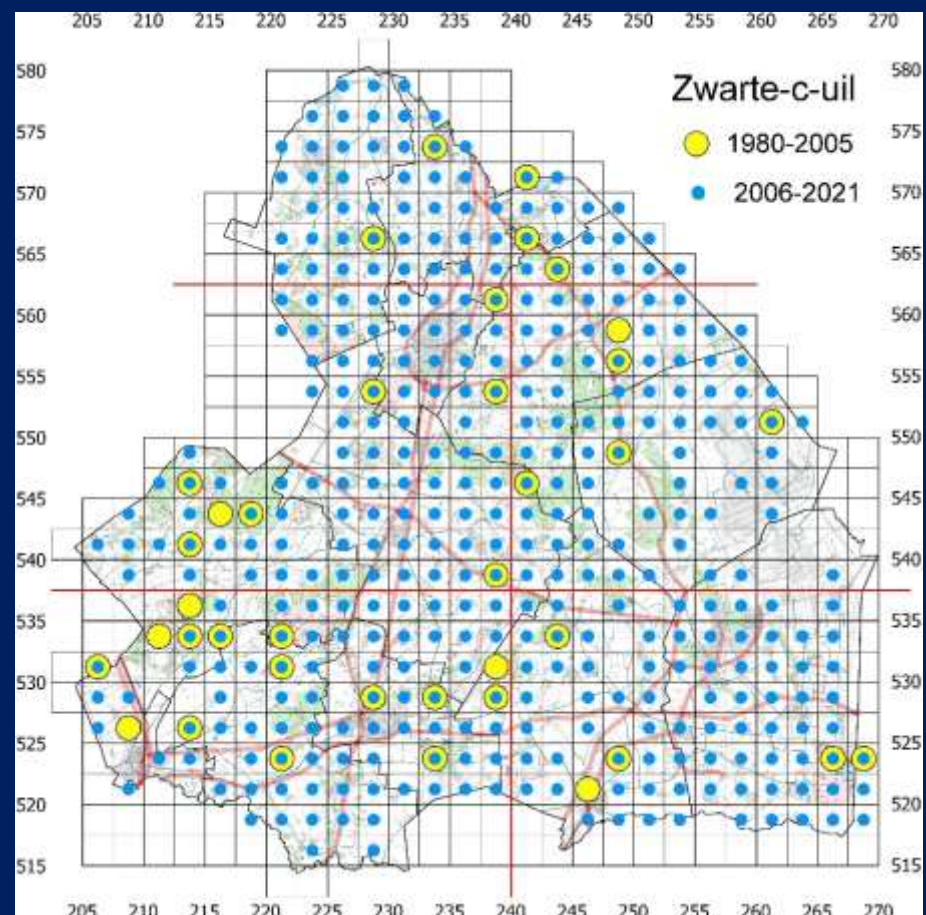
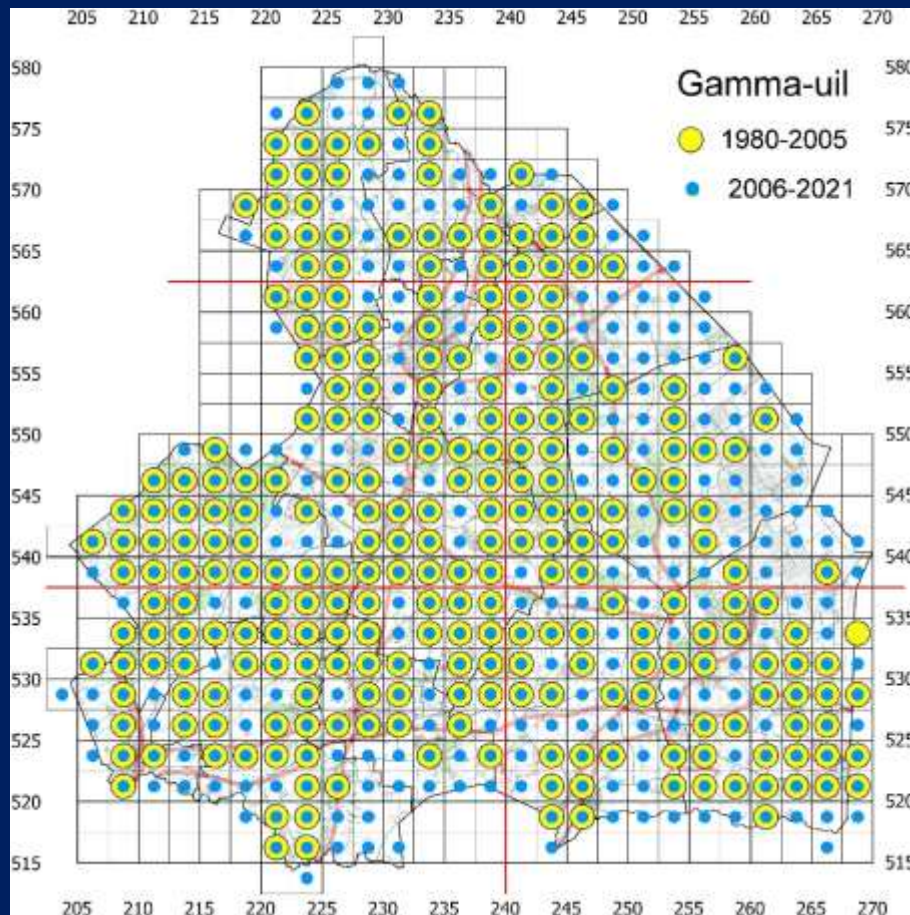

Gamma-uil
Foto Eef Arnolds

Zwarte-c-uil
Foto Eef Arnolds

Macronachtvlinders in Drenthe

Wesp- en glasvlinders

Frambozenglasvlinder

Foto Joop
Verburg

Feromonenval voor wespvlinders

Wespvinders in Drenthe met presentie in aantal kwartblokken in vier periodes

soort	1980- 2005	2006- 2011	2012- 2016	2017- 2021
hoornaarvlinder	9	3	15	133
bessenglasvlinder	3	5	5	36
eikenwespvlinder	7	3	1	32
appelglasvlinder	1	1	0	27
wilgenwespvlinder	1	3	5	27
elzenwespvlinder	6	2	2	24
frambozenglasvlinder	2	1	3	15
gekraagde wespvlinder	0	0	1	13
populierenwespvlinder	3	2	0	13
berkenglasvlinder	2	2	2	11

Hoornaarvlinder

Hoornaar

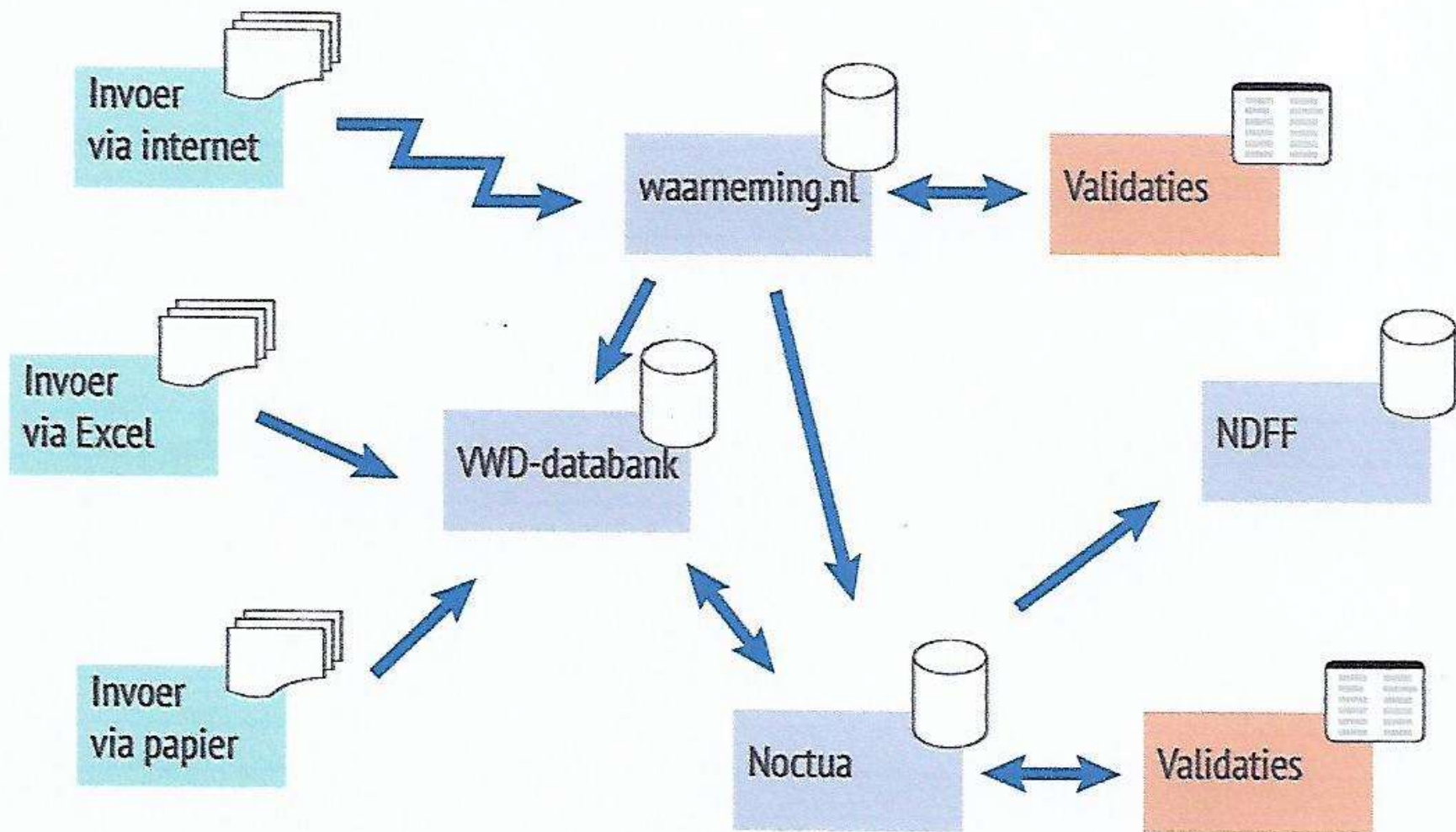
Uitsluitgangen

Gang met rest van pop

Hoornaarvlinder in Drenthe

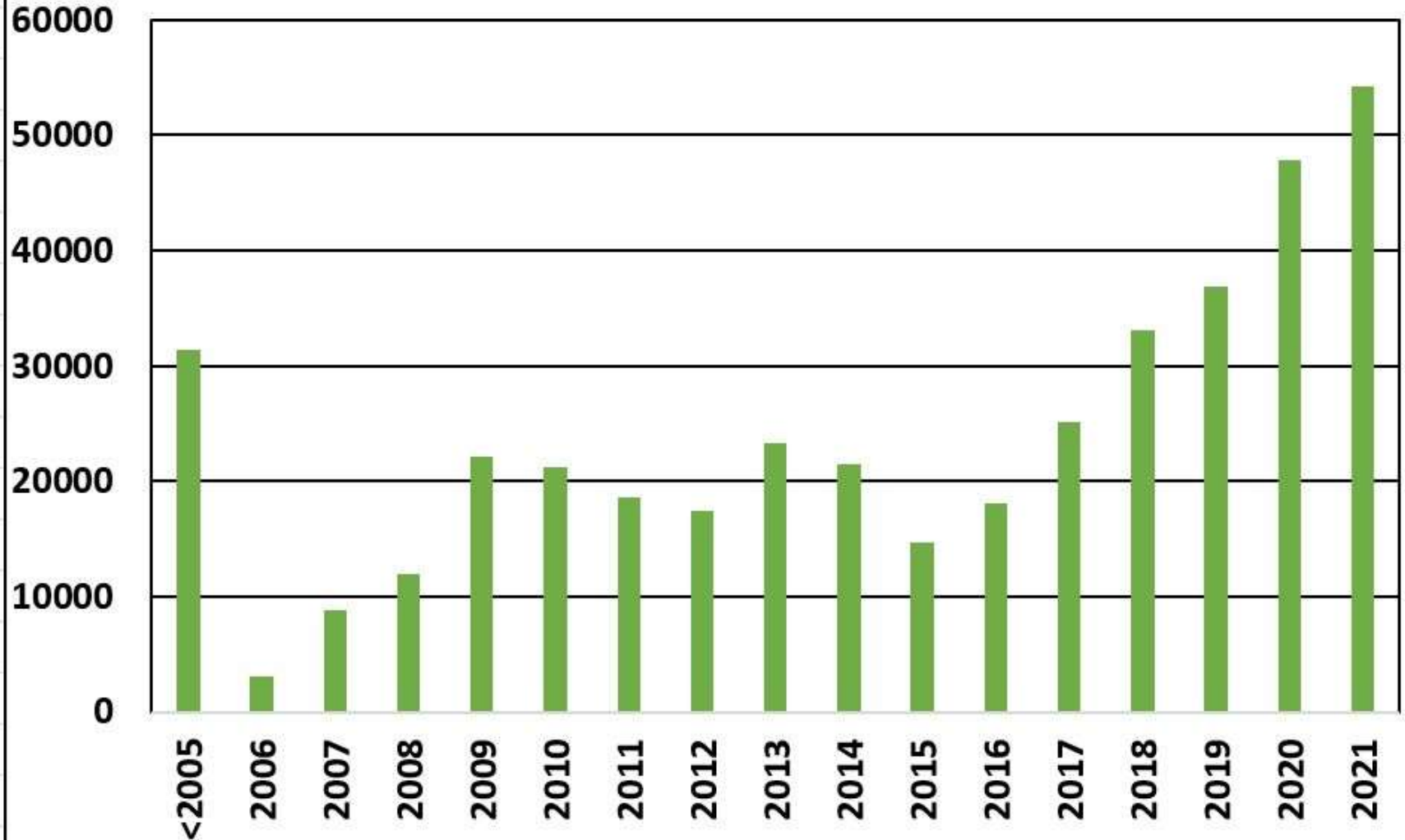
stadium	waarnemingen	%	exemplaren	%
imago	28	11	34	3
pop	4	2	10	1
rups	15	5	125	11
vraatgang (mijn)	204	80	976	85
onbekend	4	2	5	0
totaal	255	100	1150	100

Figuur 3: Schematisch overzicht dataverkeer van en naar de VWD

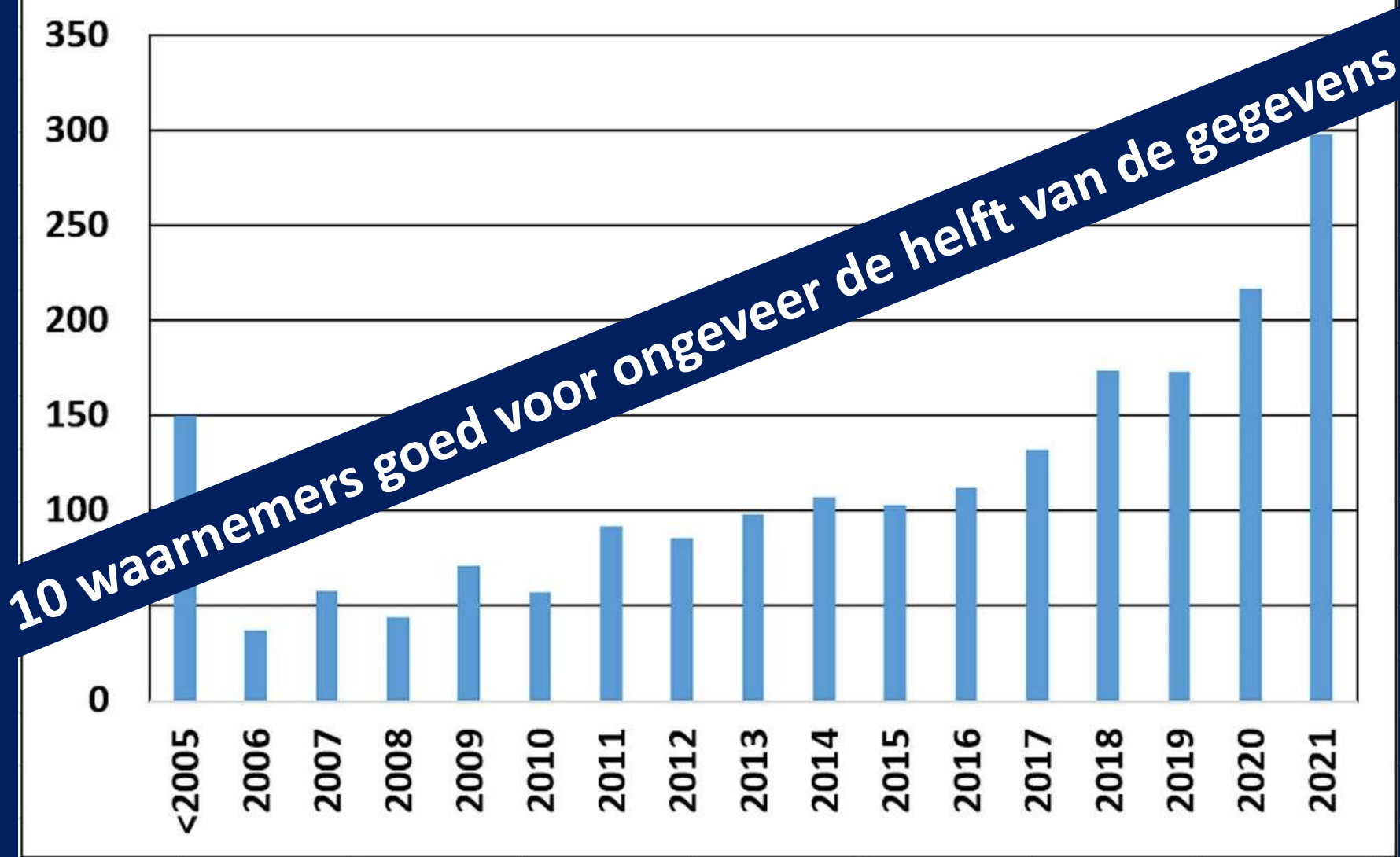
Macronachtvlinders in Drenthe

aantal unieke waarnemingen per jaar

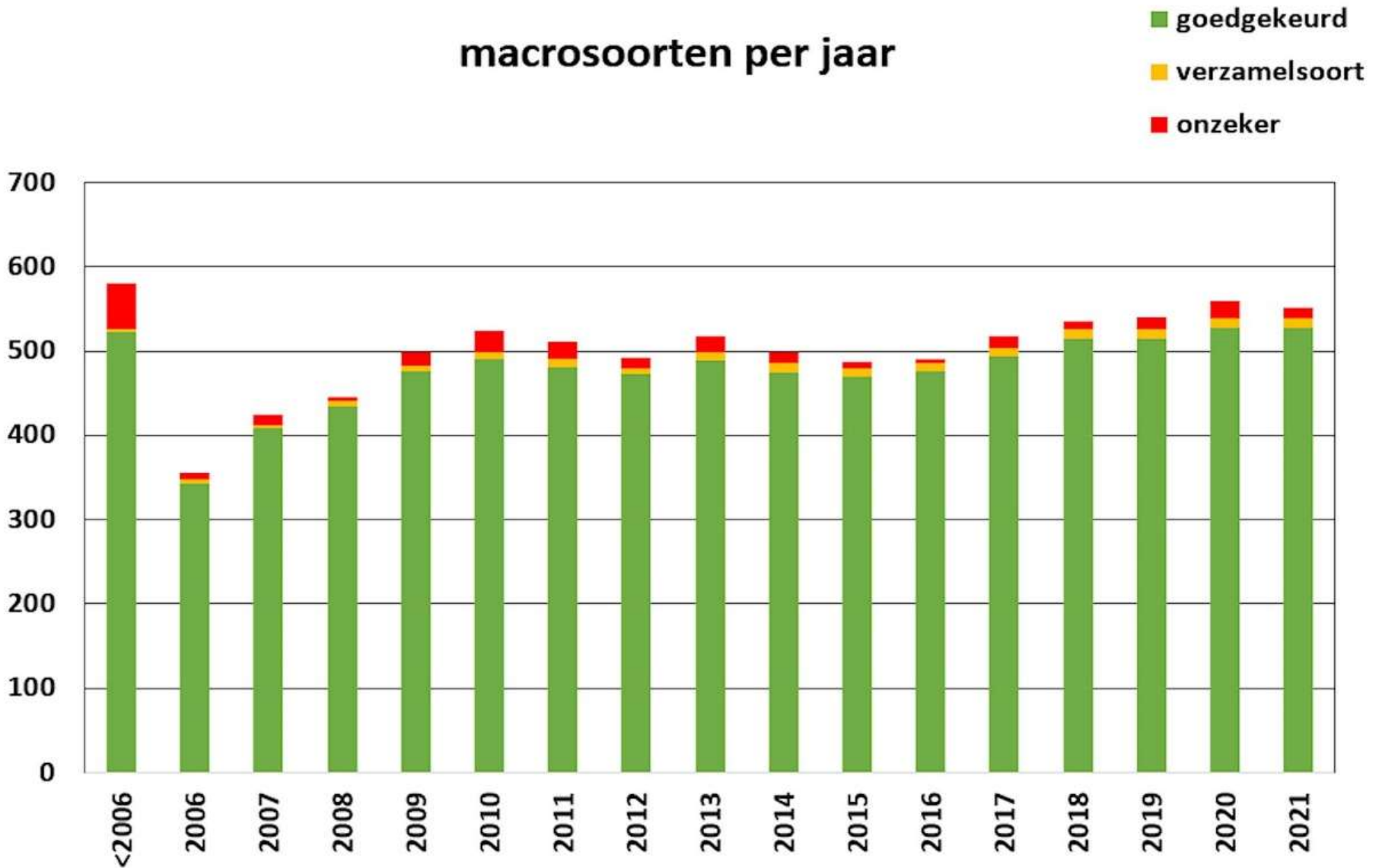
Macronachtvlinders in Drenthe

waarnemers met >10 waarnemingen

Macronachtvlinders in Drenthe

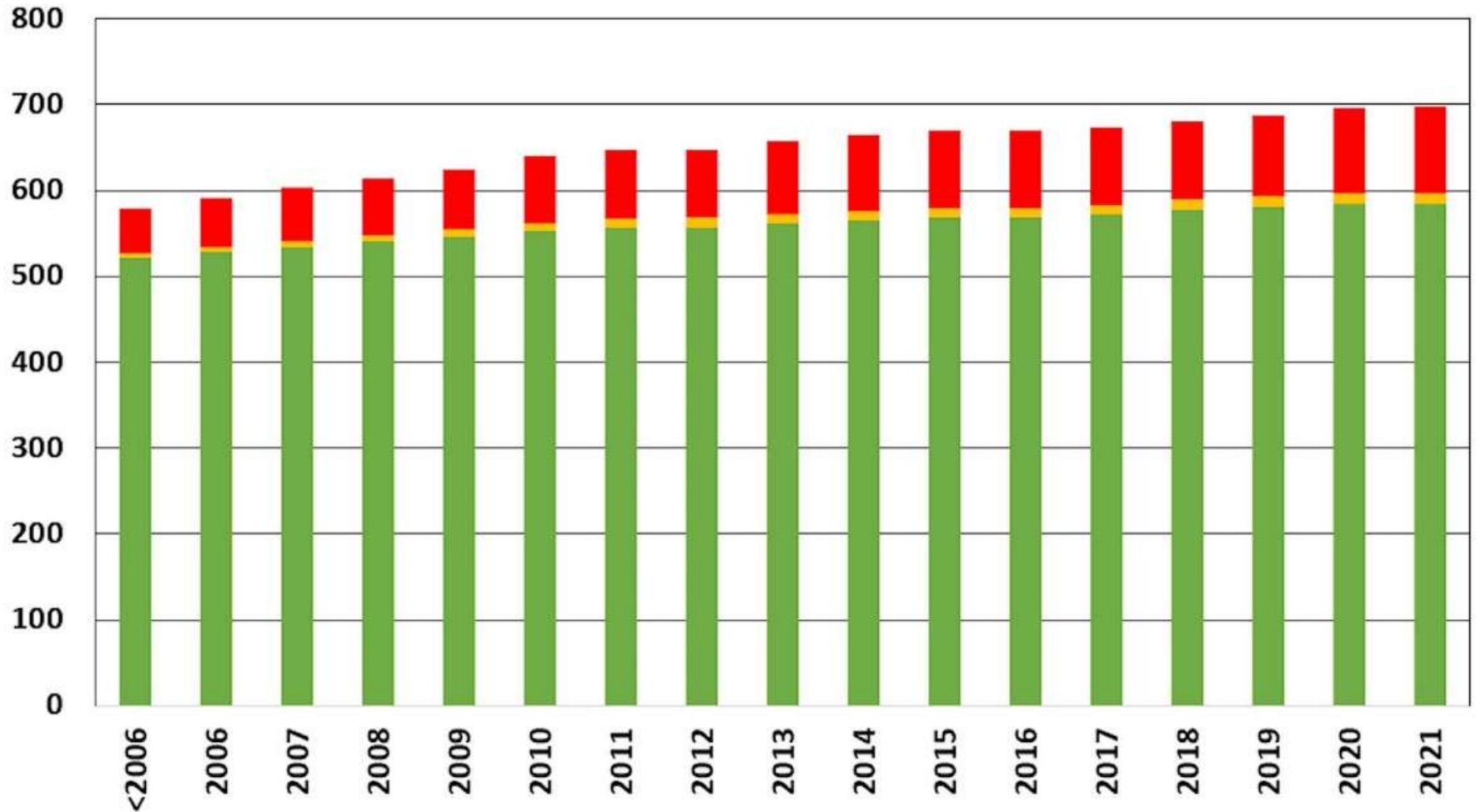
macrosoorten per jaar

Macronachtvlinders in Drenthe

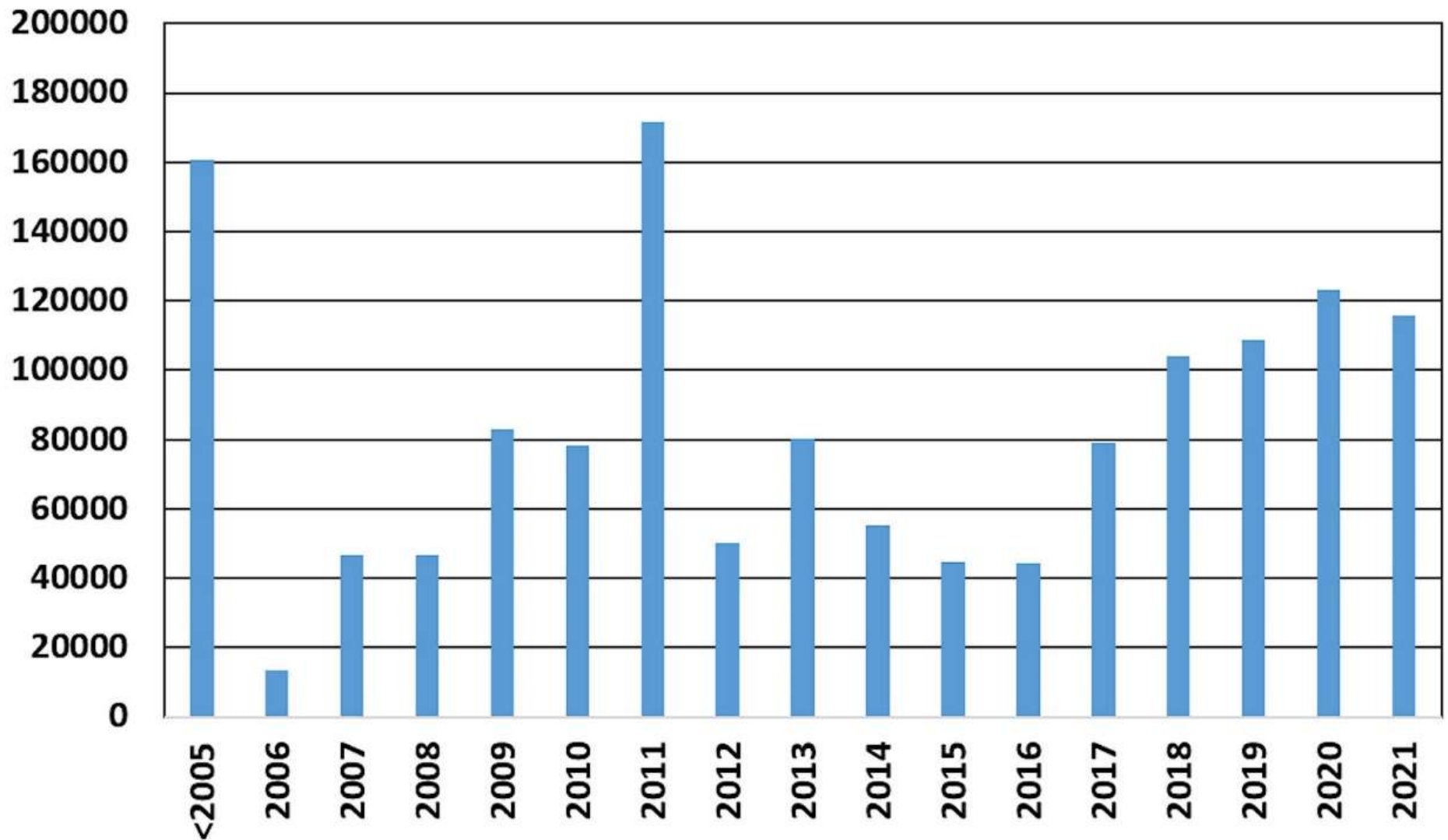
aantal soorten cumulatief

- goedgekeurd
- verzamelsoort
- onzeker

Macronachtvlinders in Drenthe

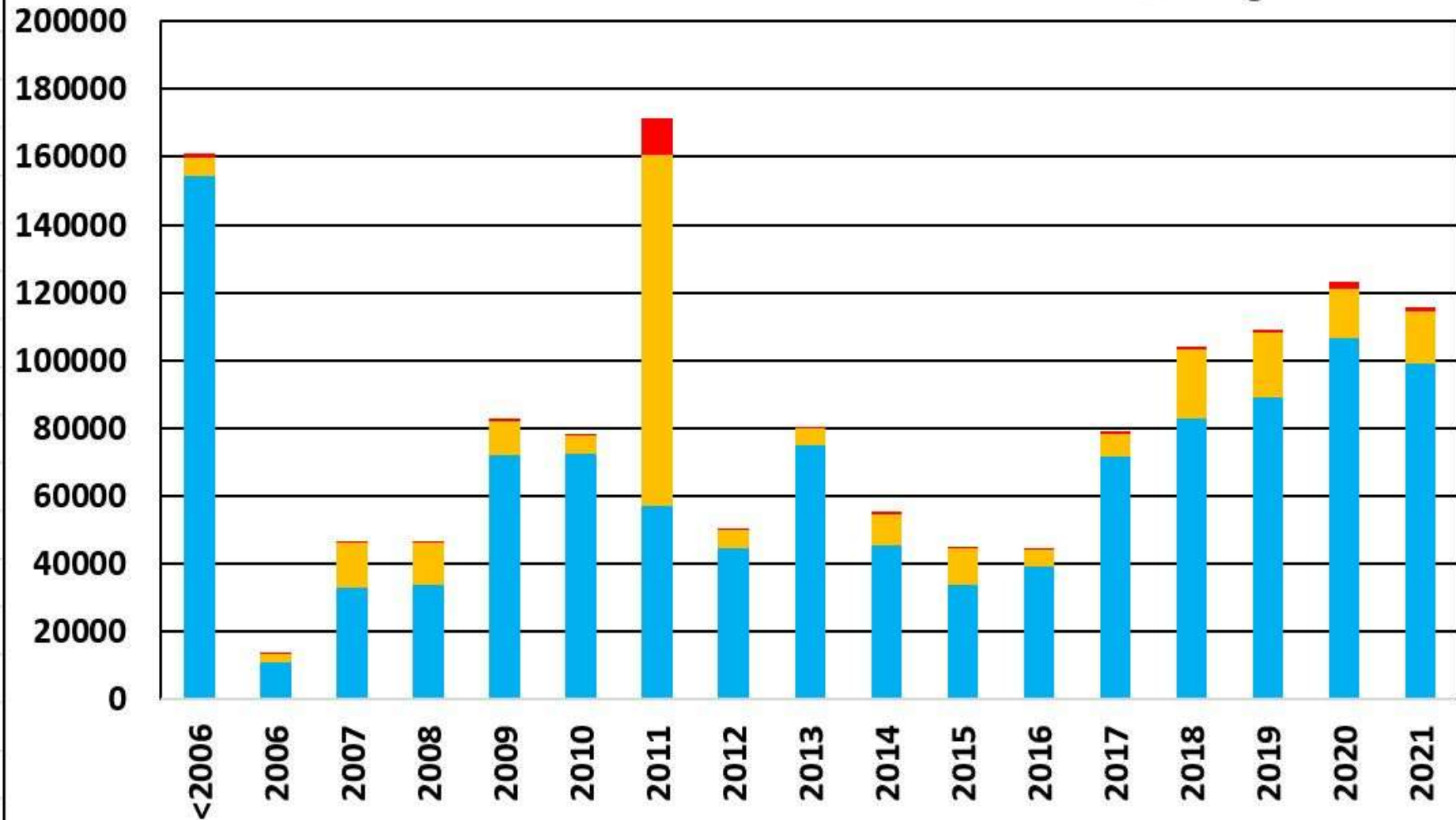
aantal exemplaren

Macronachtvlinders in Drenthe

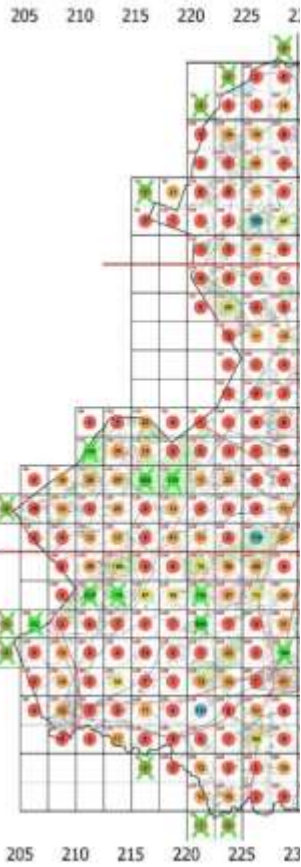
aantal exemplaren

- imago/onbekend
- rups
- overige

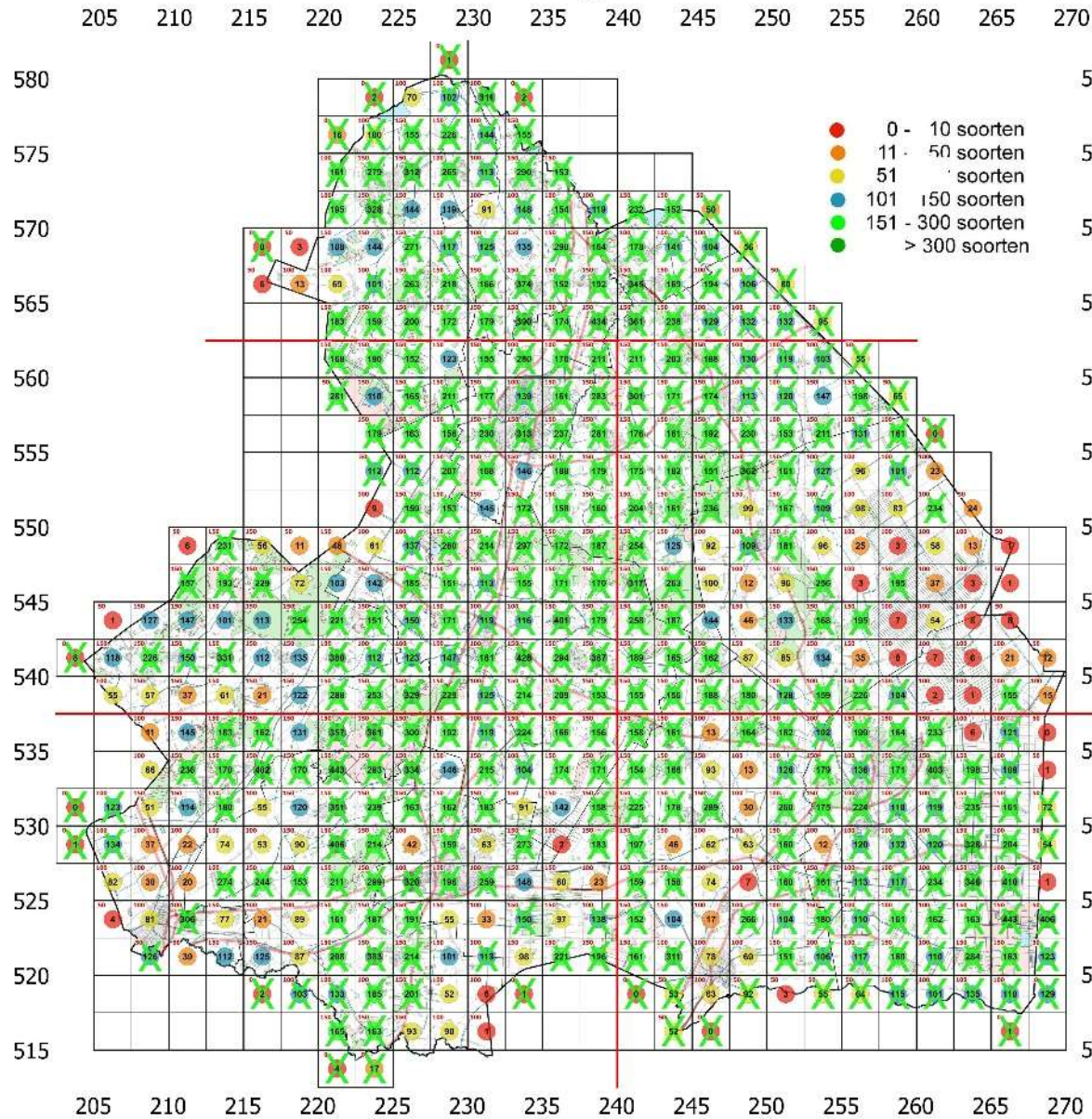

Macronachtvlinders in Drenthe

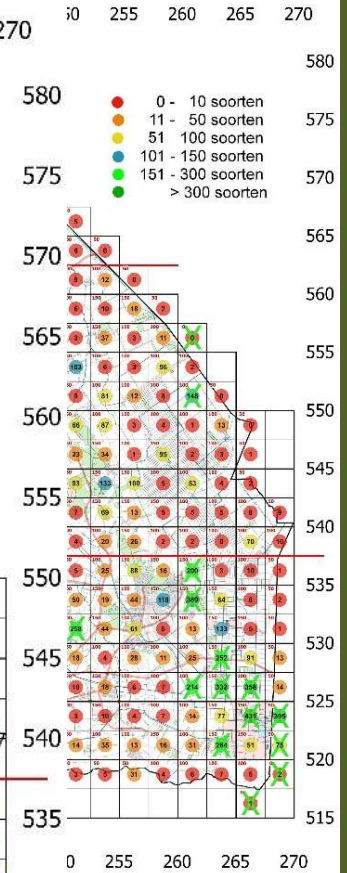
Aantal macrosc

Aantal macrosoorten gezien 1980 - 2021

80 - 2016

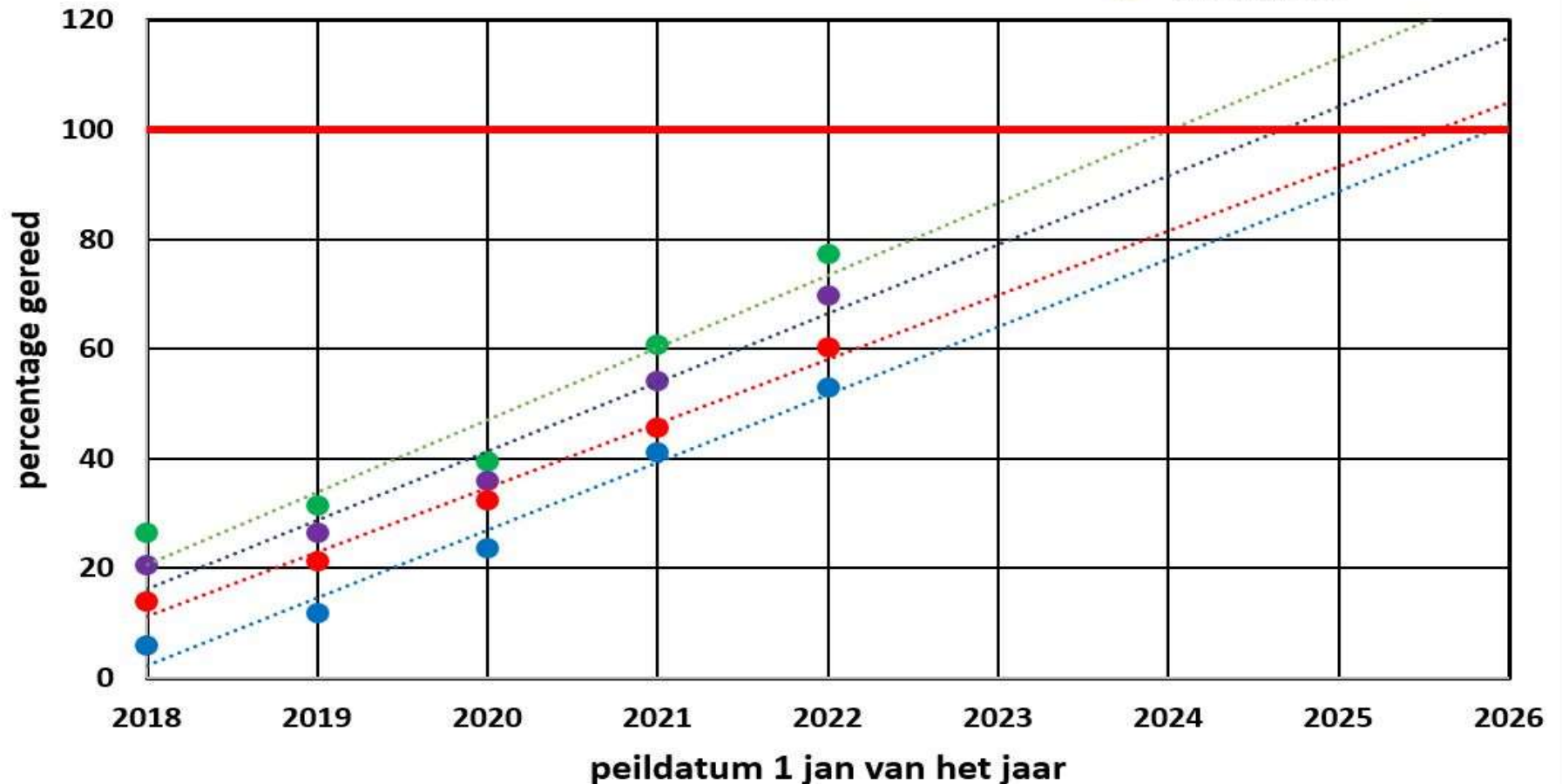
- 0 - 10 soorten
- 11 - 50 soorten
- 51 - 100 soorten
- 101 - 150 soorten
- 151 - 300 soorten
- > 300 soorten

- 0 - 10 soorten
- 11 - 50 soorten
- 51 - 100 soorten
- 101 - 150 soorten
- 151 - 300 soorten
- > 300 soorten

Macronachtvlinders in Drenthe

Prognose percentage kwartblokken gereed

- 50+
- 100+
- 150+
- alle kwblok

Aantallen en percentages waarnemingen van diverse stadia van alle macro's tezamen in atlasperiode 2006-2021.

stadium	waarnemingen	%	exemplaren	%
imago	364.505	89.1	1.045.027	74.3
rups	17.607	4.3	263.062	18.7
onbekend	26.232	6.4	76.988	5.5
overig (ei, pop, vraatsporen)	864	0.2	21.020	1.5
totaal	409.120	100	1.406.096	100

Huismoeder

Foto Eef Arnolds

Foto Wikipedia

stadium	waarnemingen	%	exemplaren	%
imago	6941	93.0	29801	93.0
rups	113	1.5	219	0.7
onbekend	404	5.4	1358	4.2
overig (ei, pop, vraatsporen)	4	0.1	672	2.1
totaal	7462	100	32050	100

Sint-Jacobsvlinder

Foto Eef Arnolds

Foto Eef Arnolds

stadium	waarnemingen	%	exemplaren	%
imago	2170	47.4	6126	8.0
rups	1815	39.6	67914	88.6
onbekend	578	12.6	2150	2.8
overig (ei, pop, mijn)	16	0.3	462	0.6
totaal	4579	100	76651	100

Afnemende soorten

Gevlamde vlinder
Foto Edwin de Weerd

Gevlamde vlinder

Bedreigd

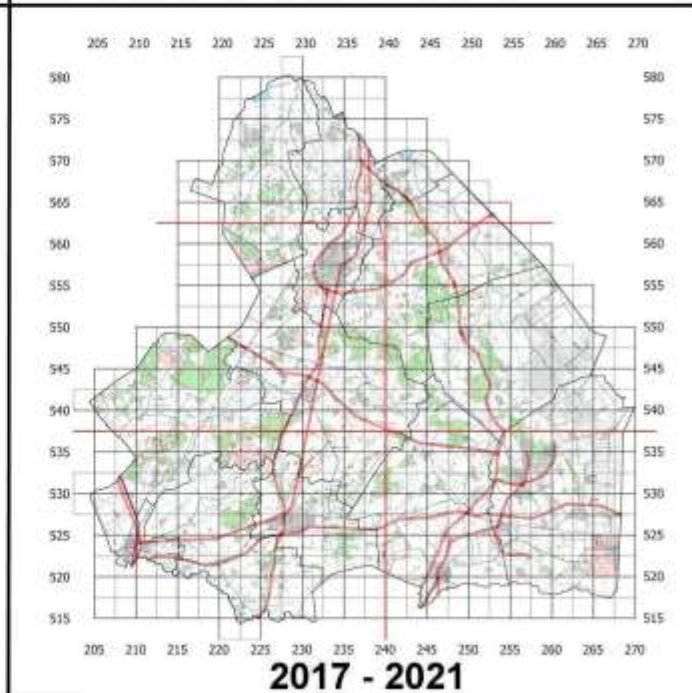
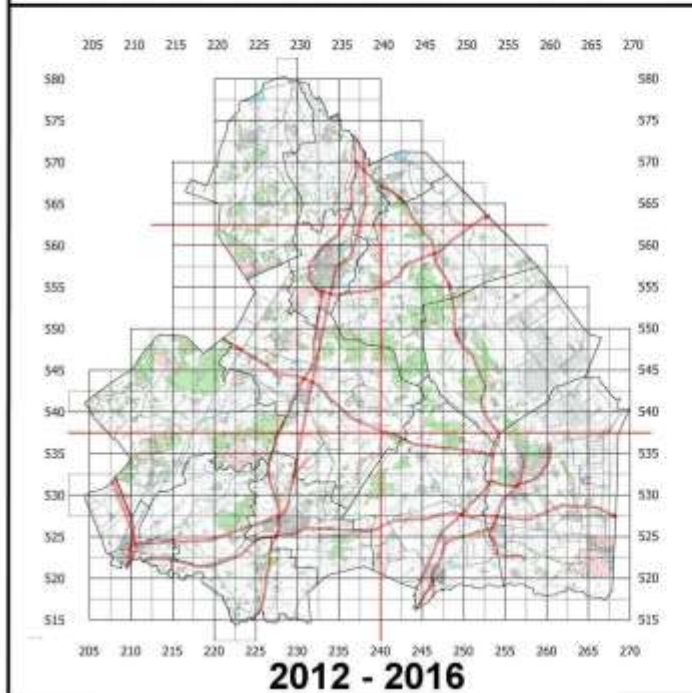
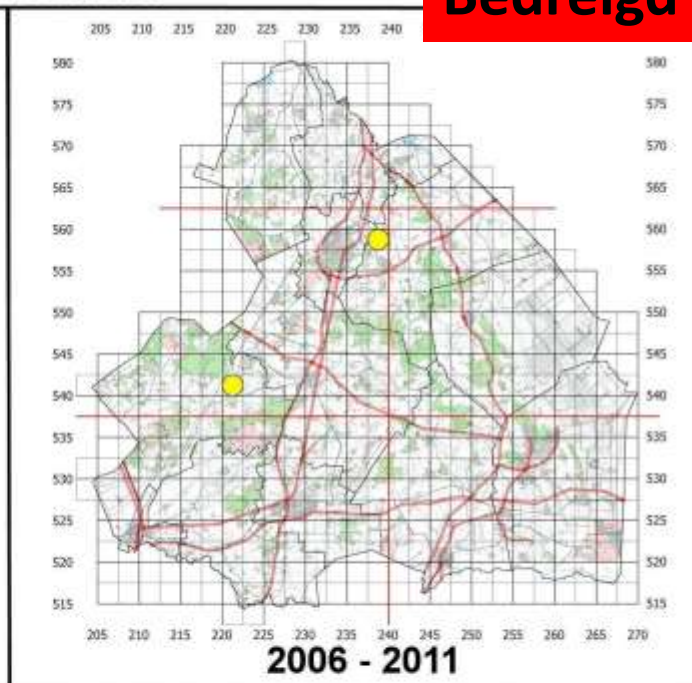
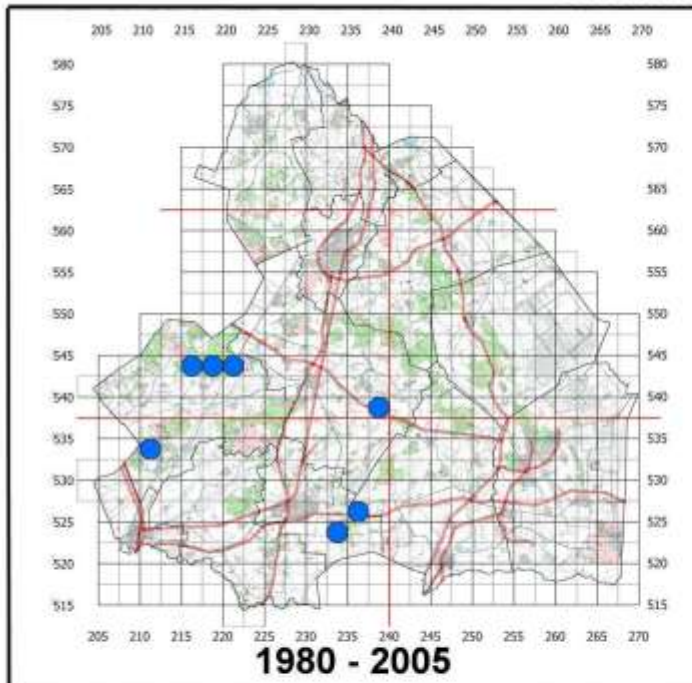

Foto Jan en
Annie Rocks

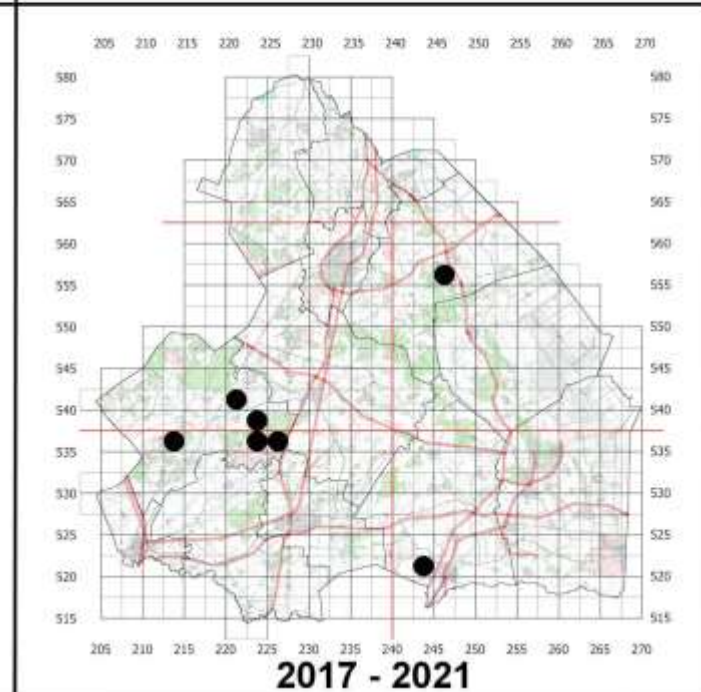
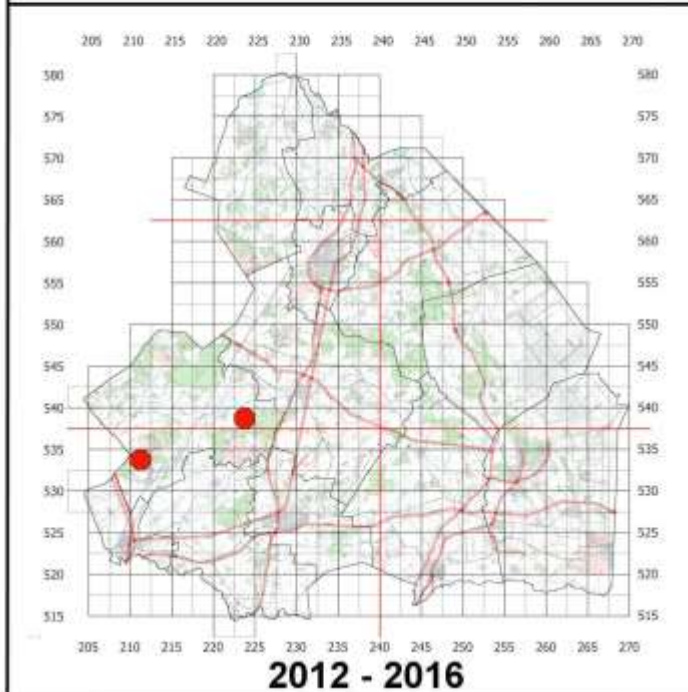
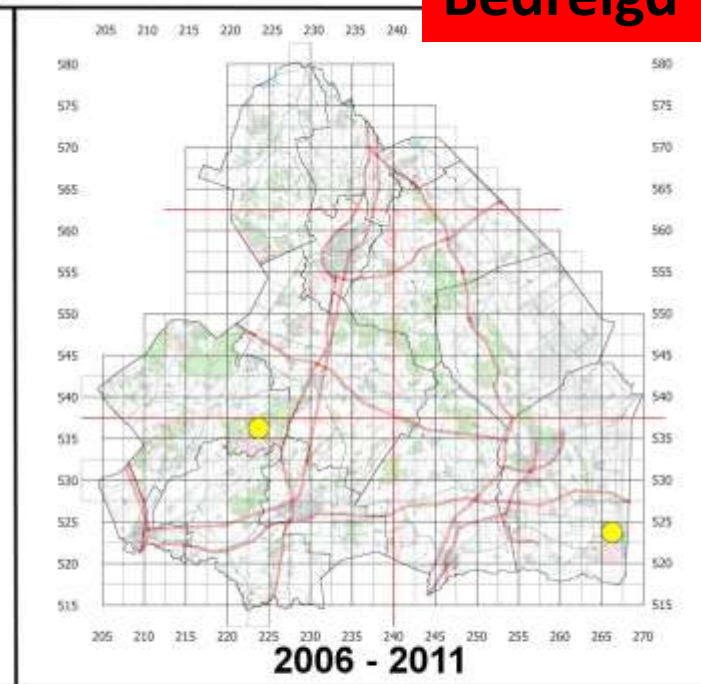
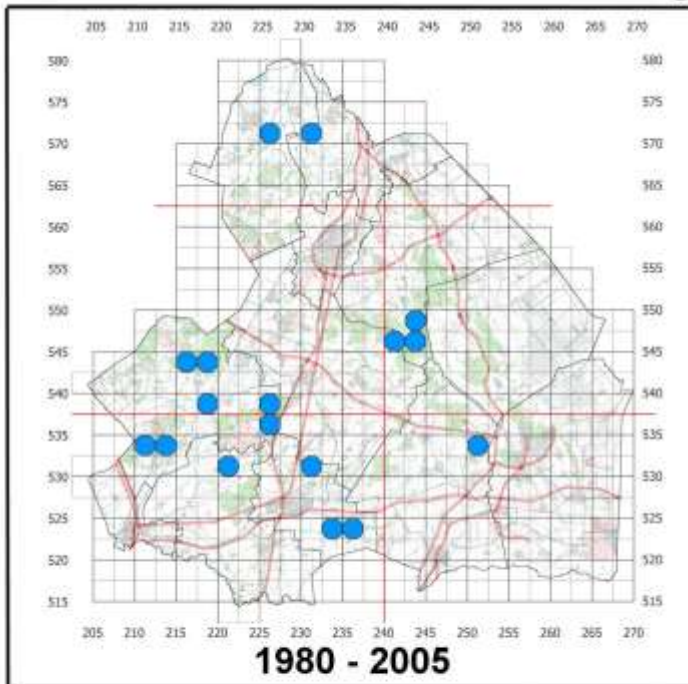

Tweekleurige tandvlinder
Leucodonta bicoloria

Zeldzaam

Tweekleurige tandvlinder

Bedreigd

Heideringelrups

Foto Eef Arnolds

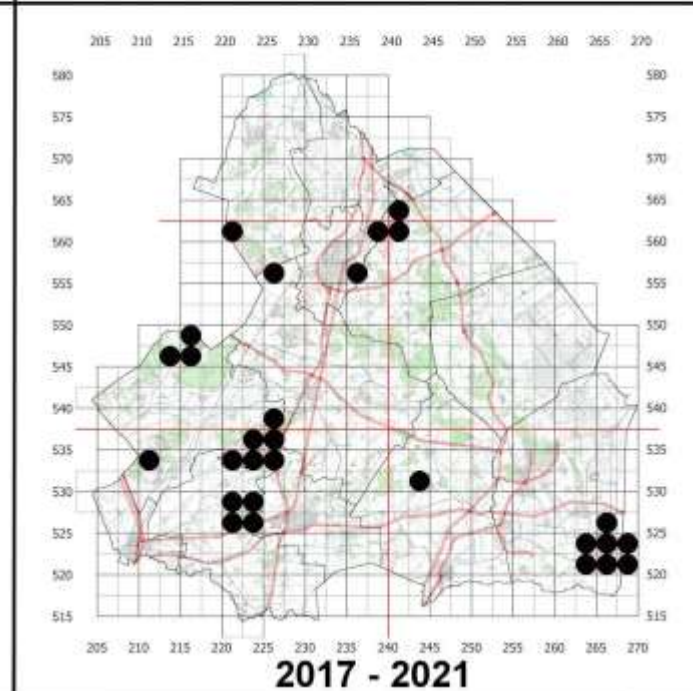
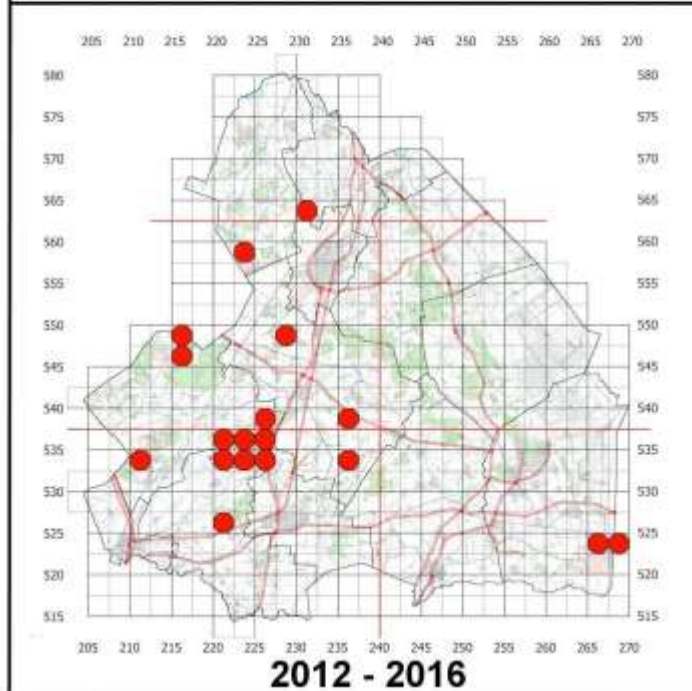
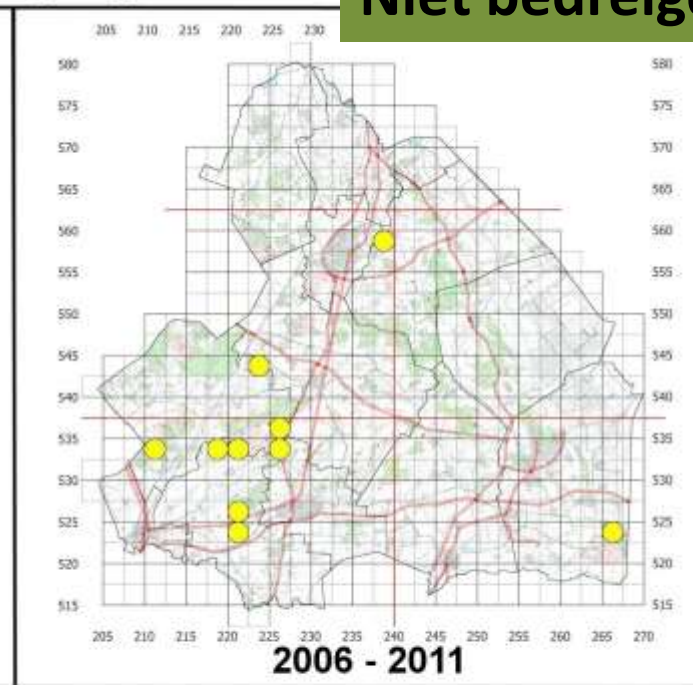
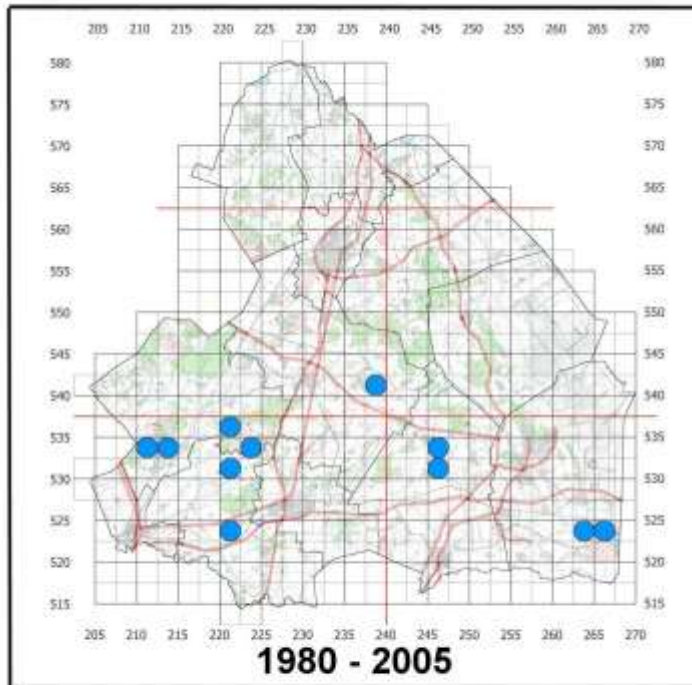
© Lies Lammers

Heideringelrups

Heideringelrups

Niet bedreigd

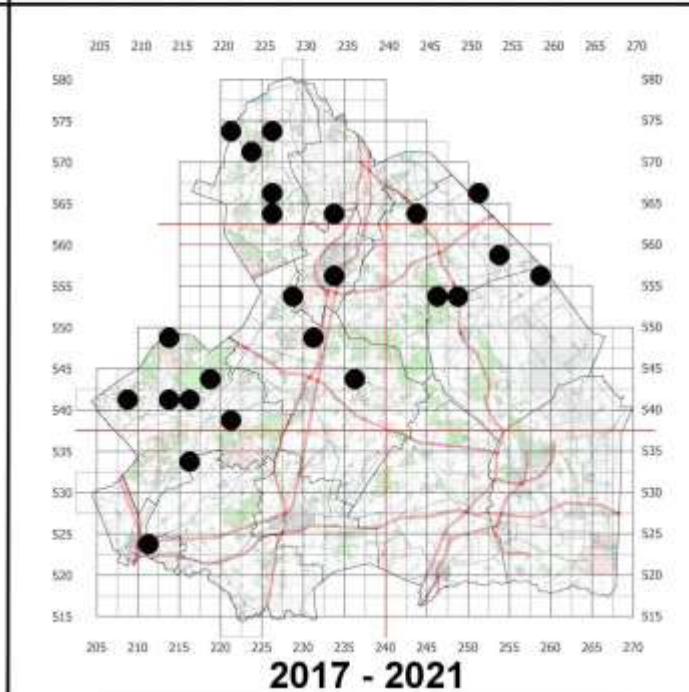
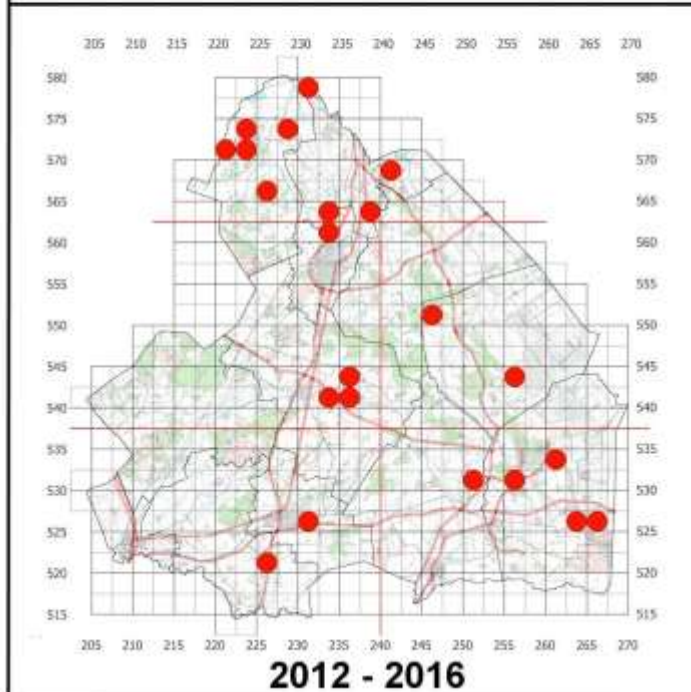
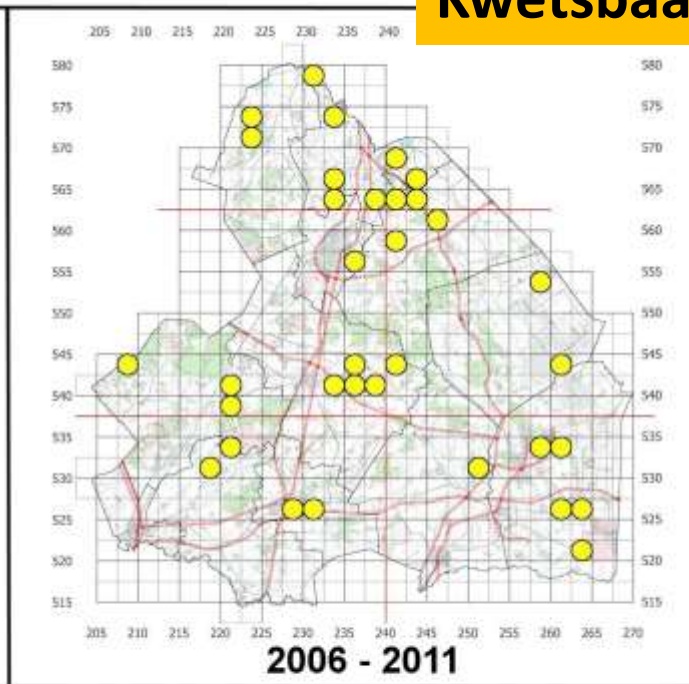
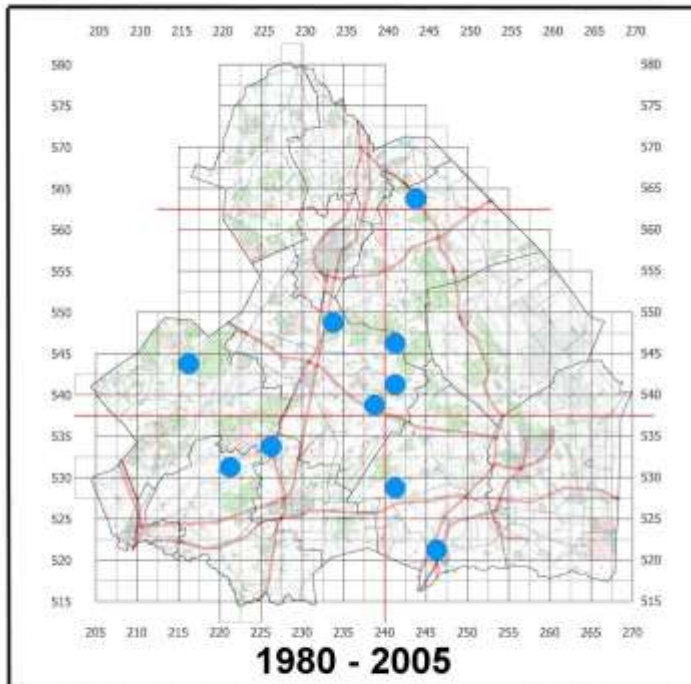

A close-up photograph of a moth resting on a piece of weathered, light-colored wood. The moth's wings are spread, showing a complex pattern of light brown, tan, and white. The wood has a prominent grain and some darker, charred or stained areas. The lighting is natural, highlighting the textures of both the insect and the wood.

Zwarte-w-vlinder
Foto Eef Arnolds

Zwarte w-vlinder

Kwetsbaar

Eikenprocessierups

Foto Eef Arnolds

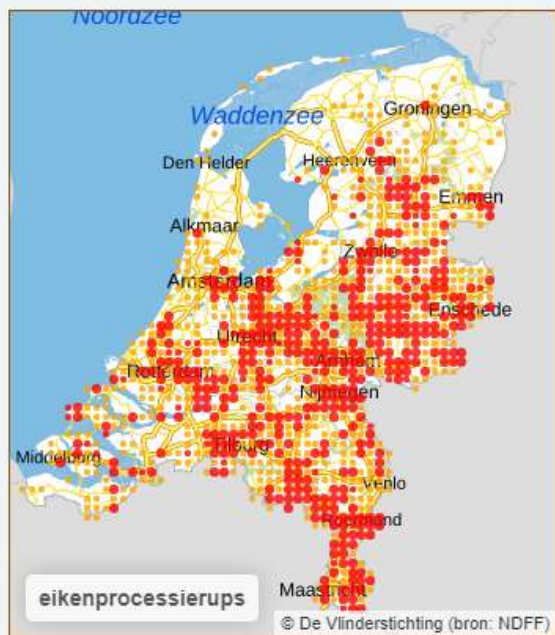
voor 1950

1950 - 1979

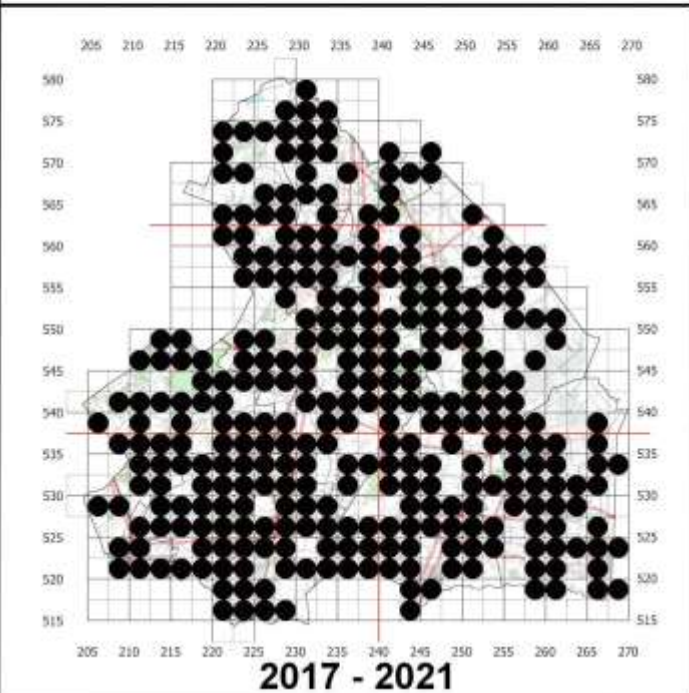
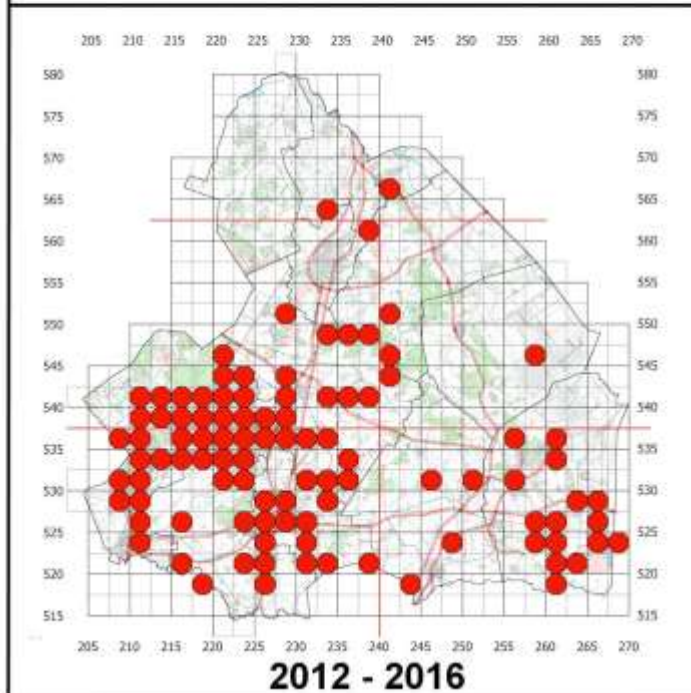
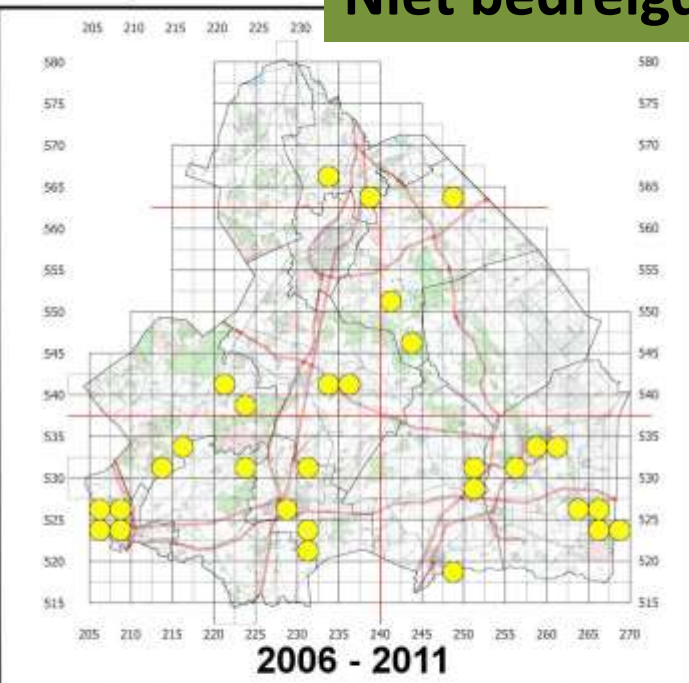
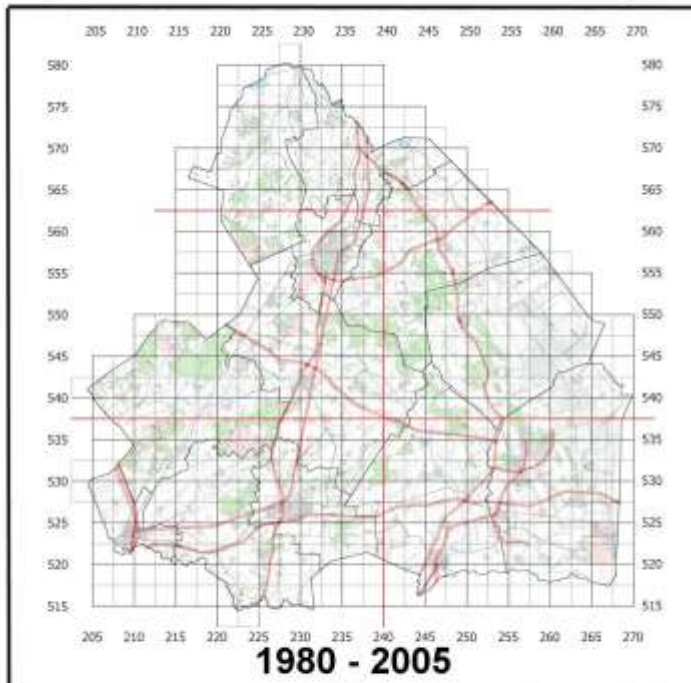
1980 - 1999

2000 - feb 2016

Eikenprocessierups

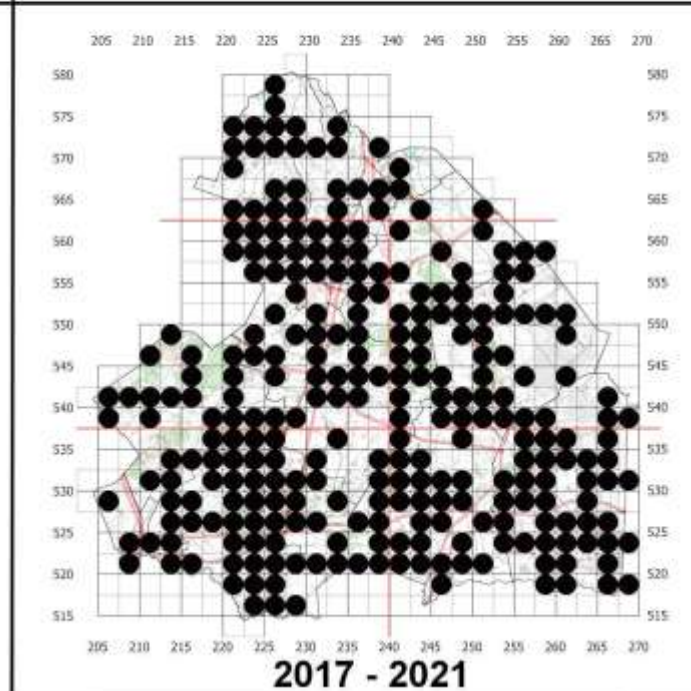
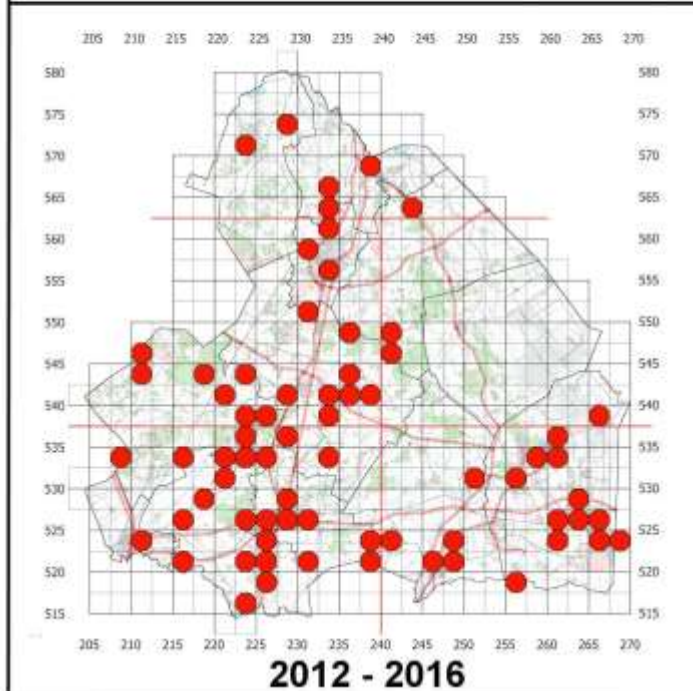
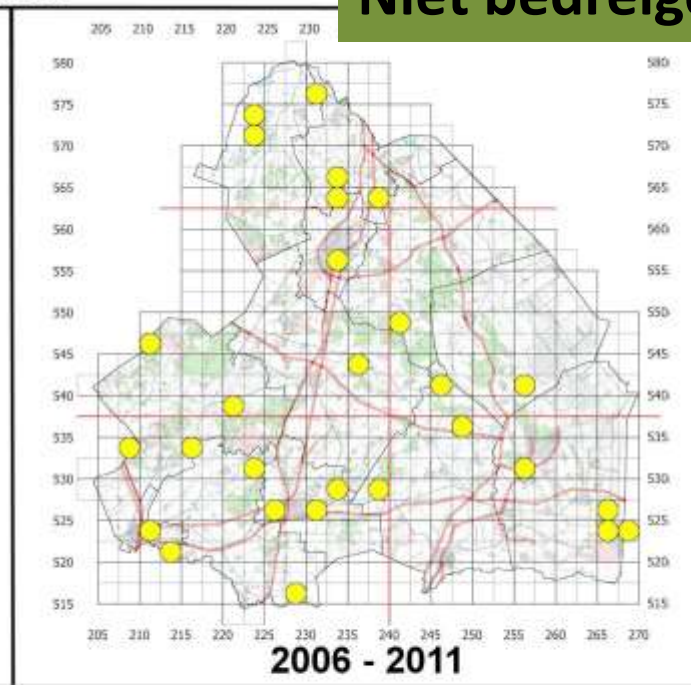
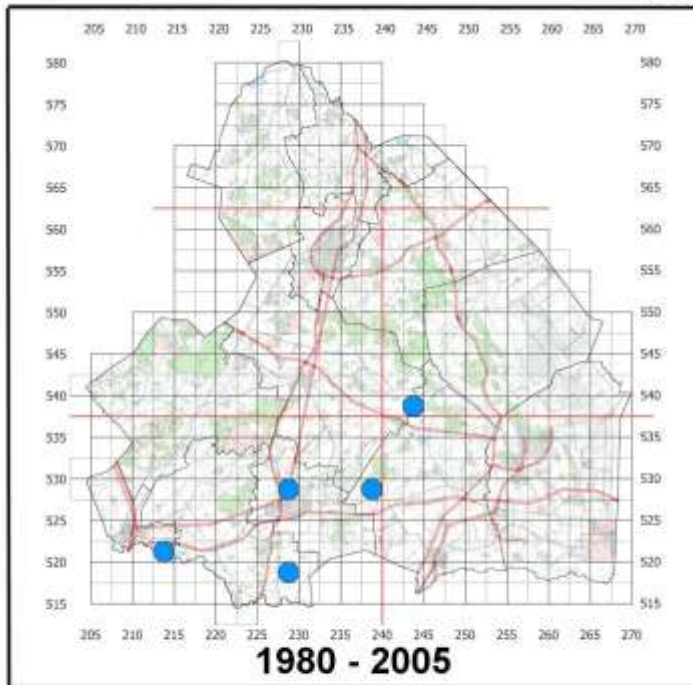
Niet bedreigd

Plakker

Foto Eef Arnolds

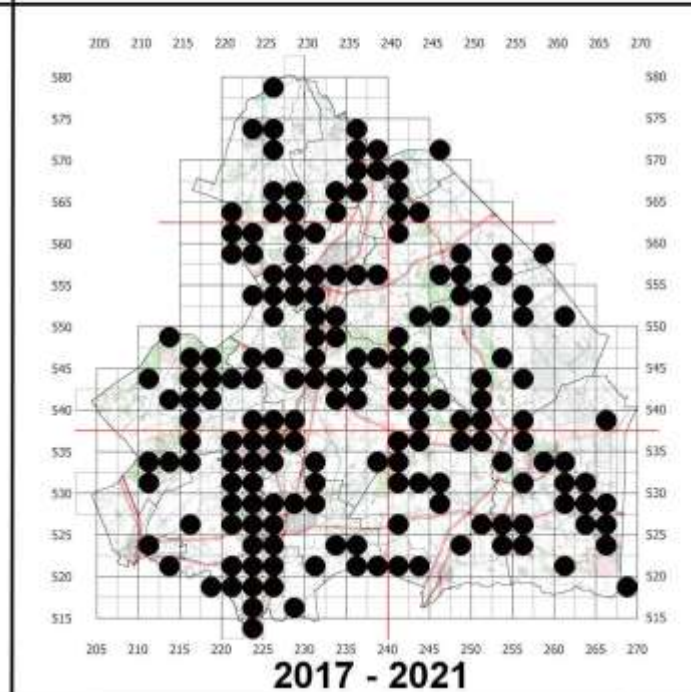
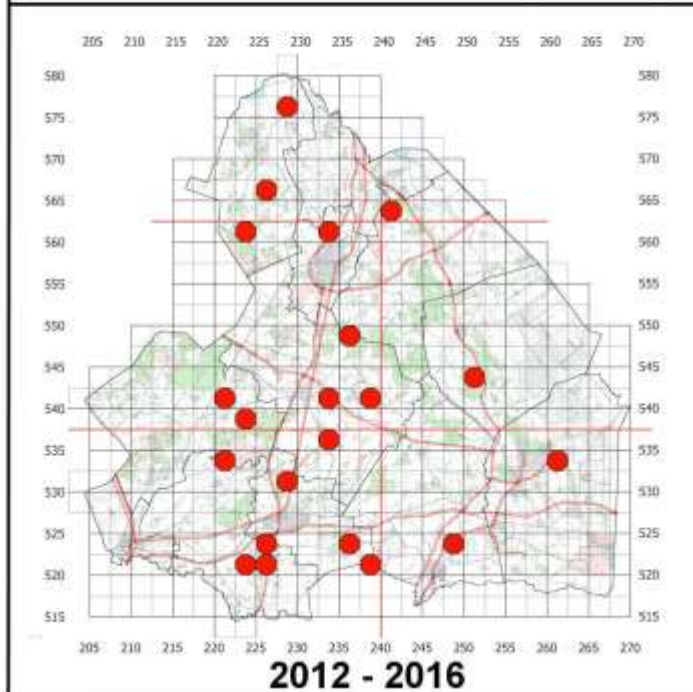
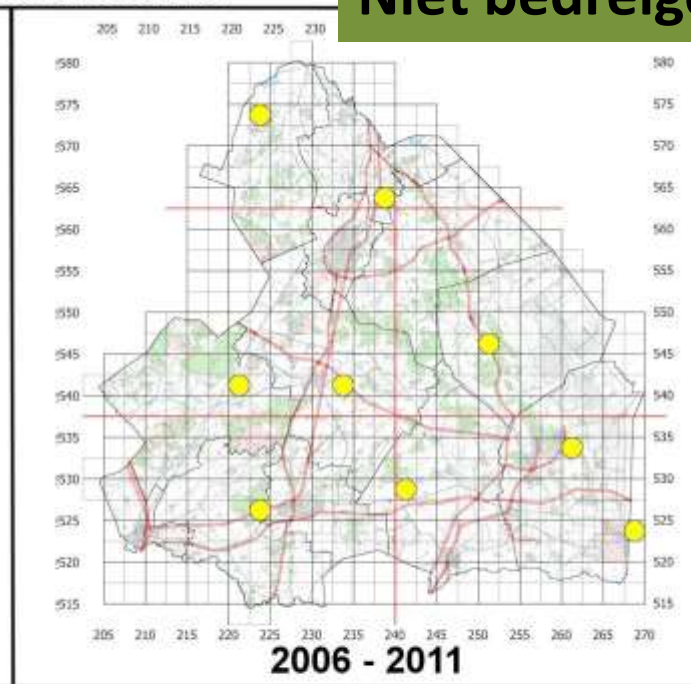
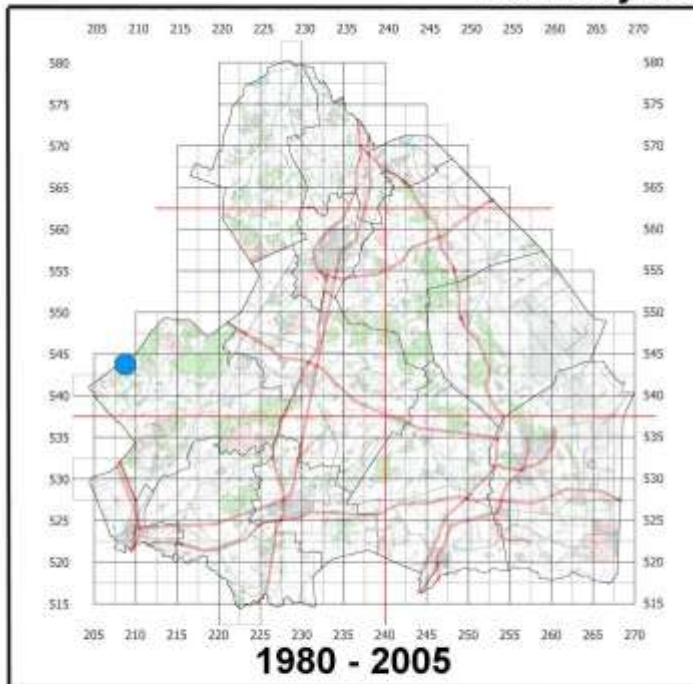

Karmozijnrood weeskin
Foto Eef Arnolds

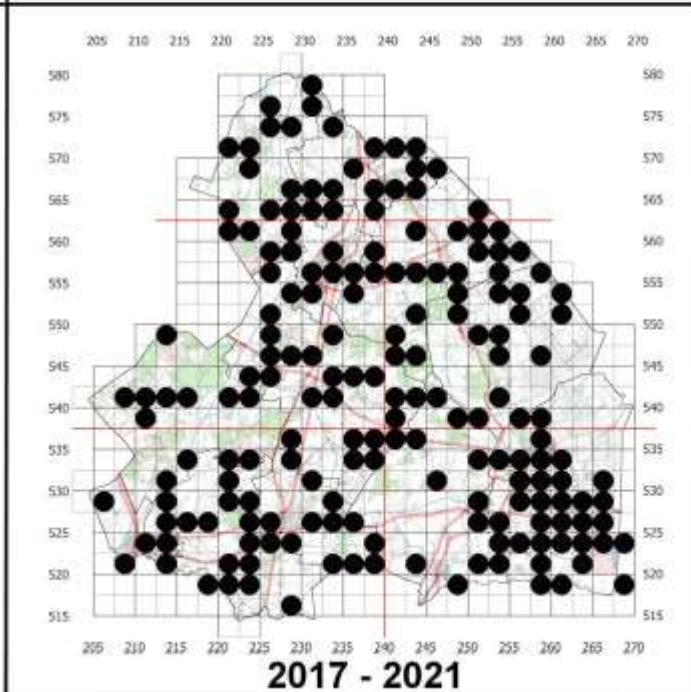
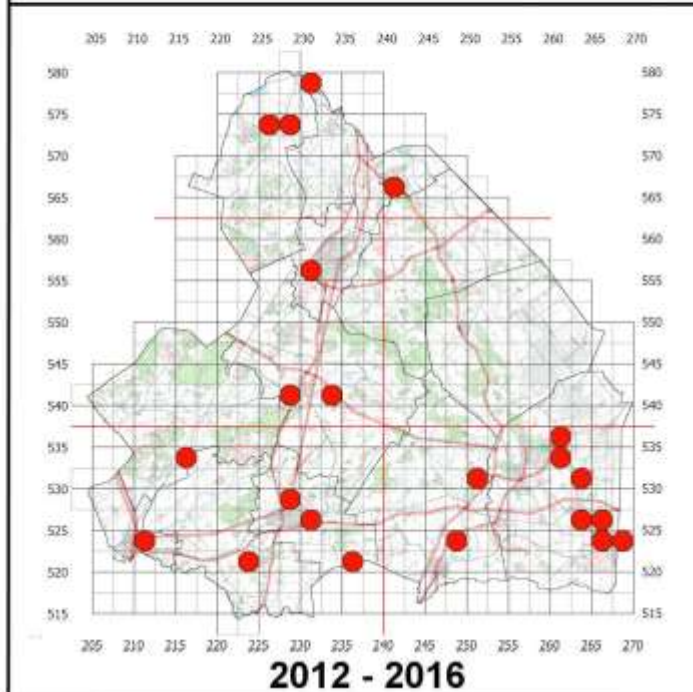
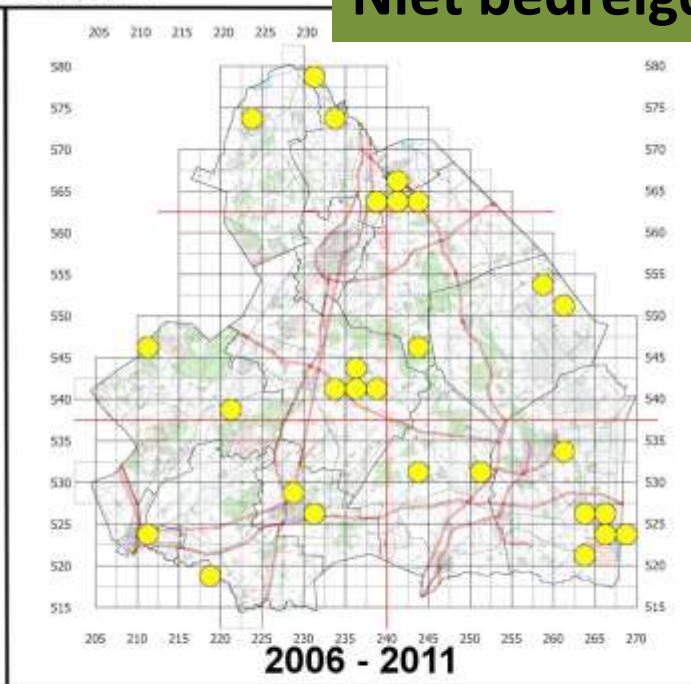
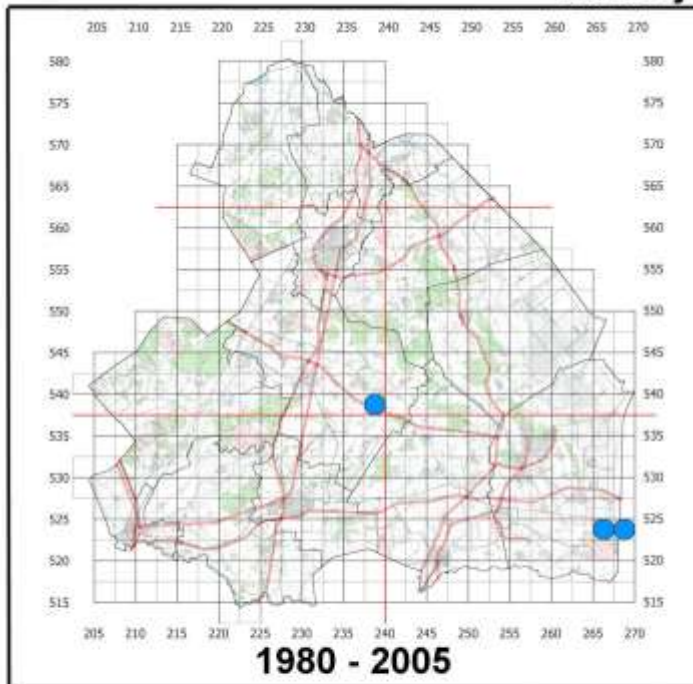
Karmozijnrood weeskind

Niet bedreigd

Zuidelijke stofuil
Foto Eef Arnolds

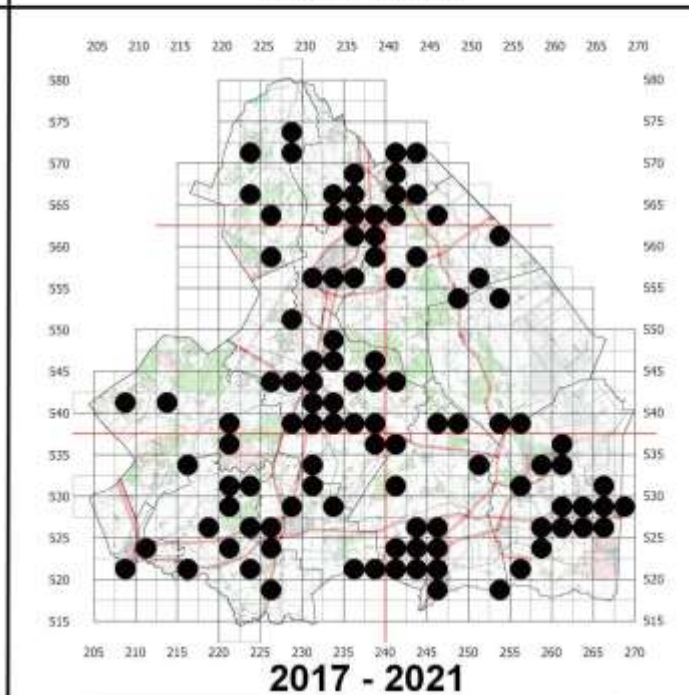
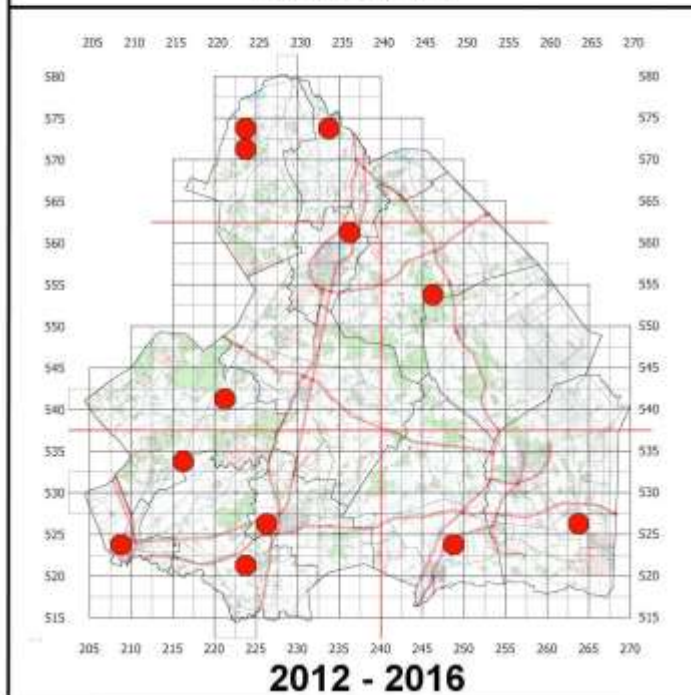
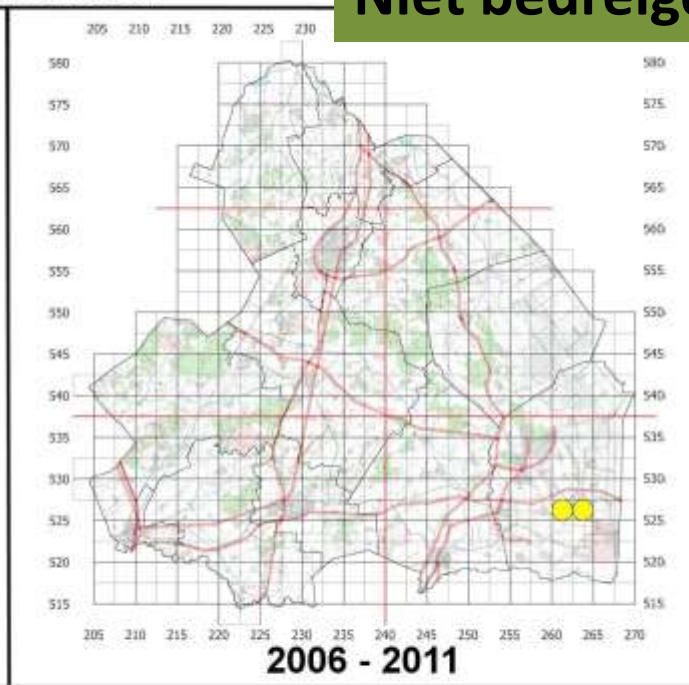
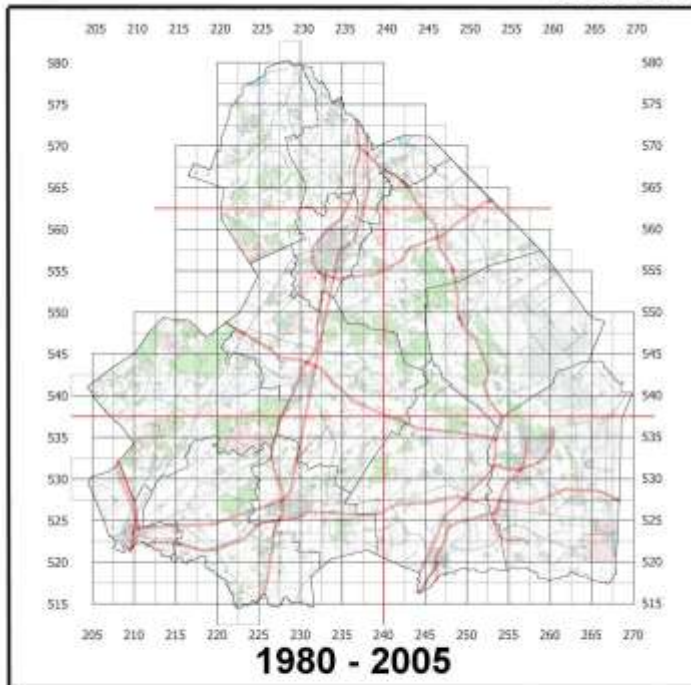

Zwartvlekwinteruil

Foto Eef Arnolds

Zwartvlekwinteruil

Niet bedreigd

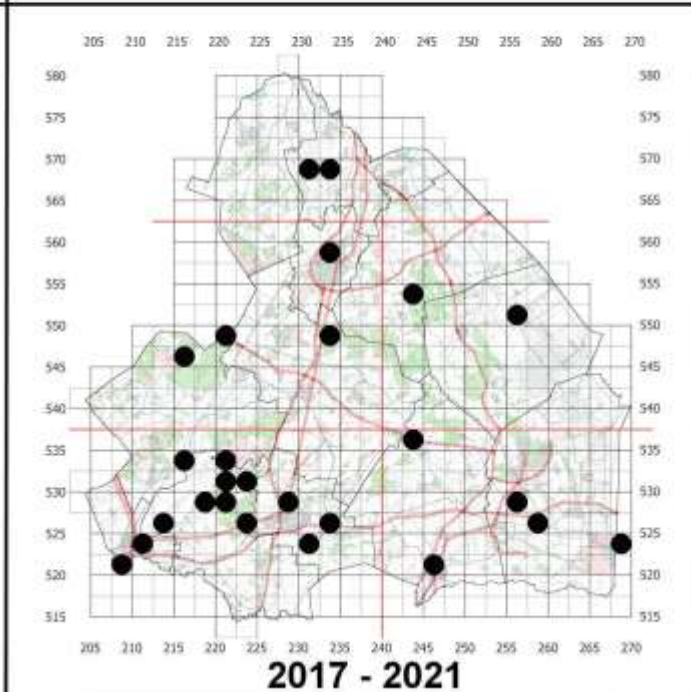
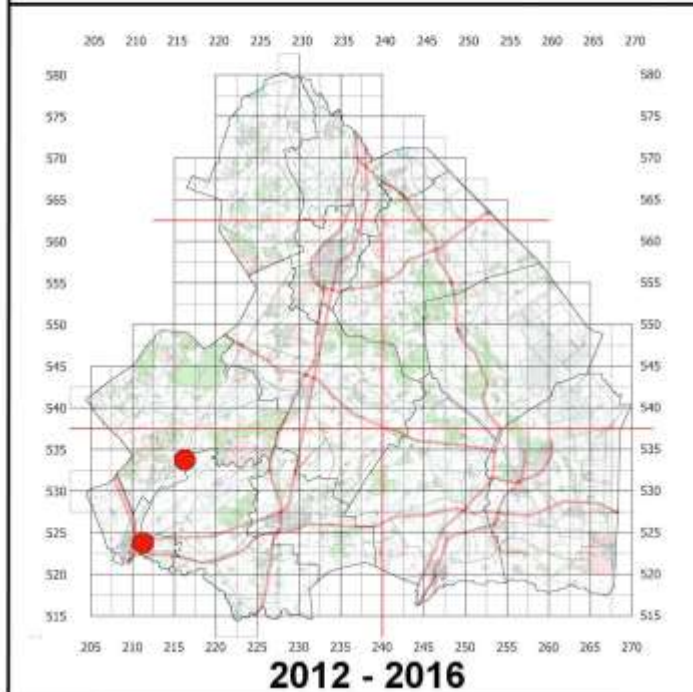
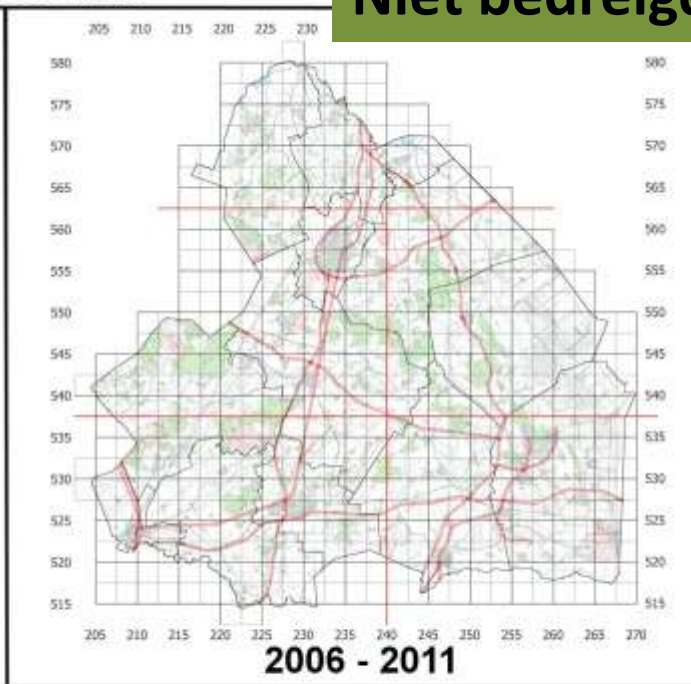
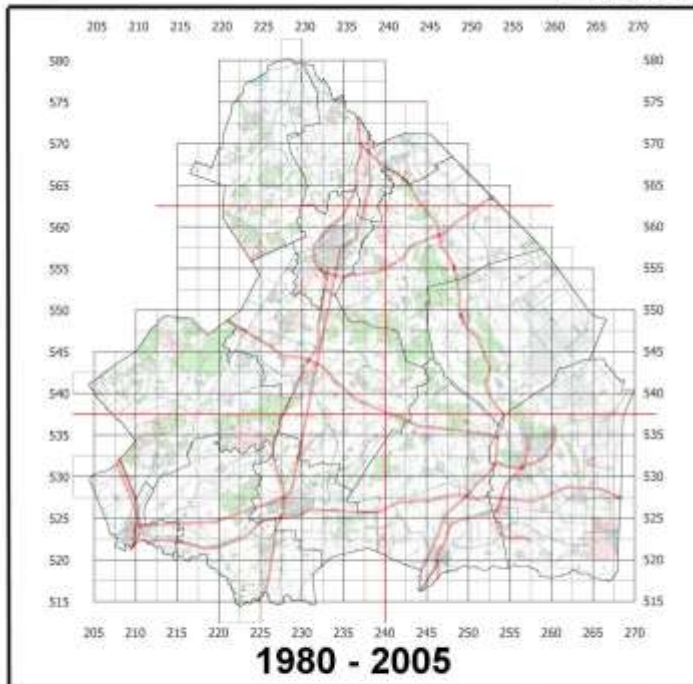

Zwart weesl

Foto Eef Arno

Zwart weeskind

Niet bedreigd

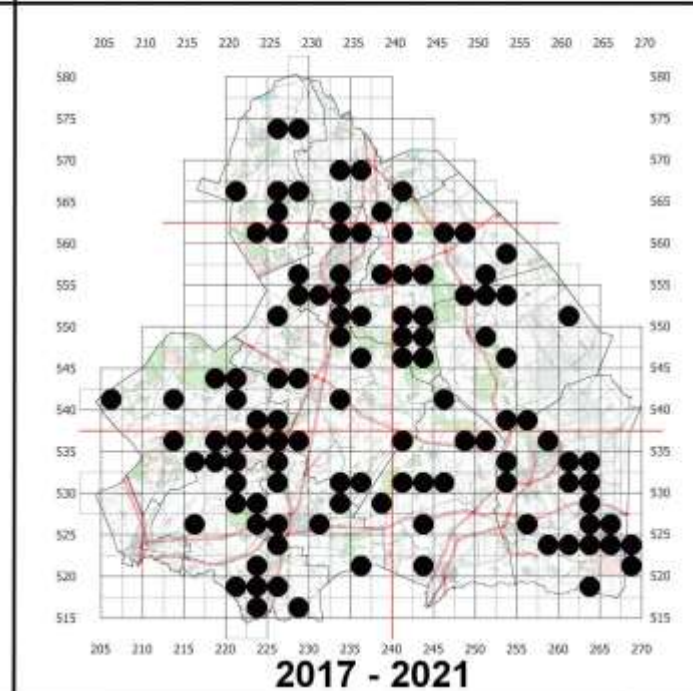
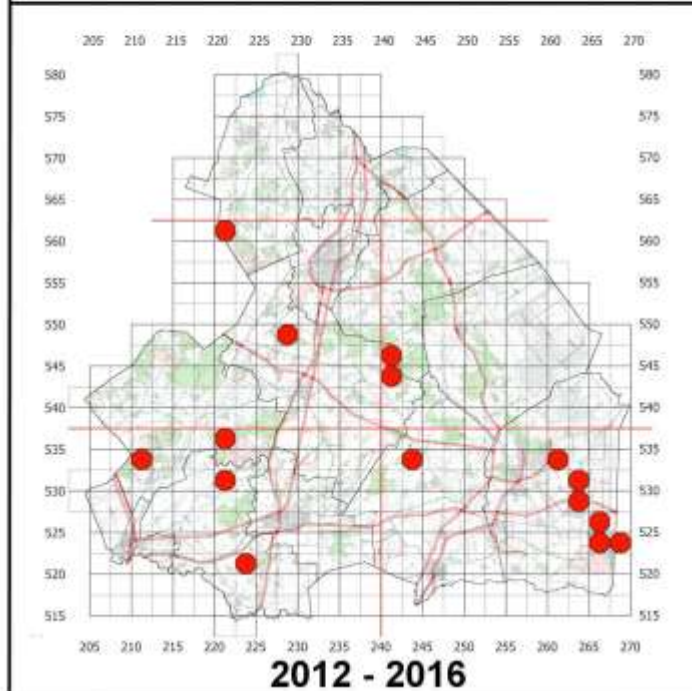
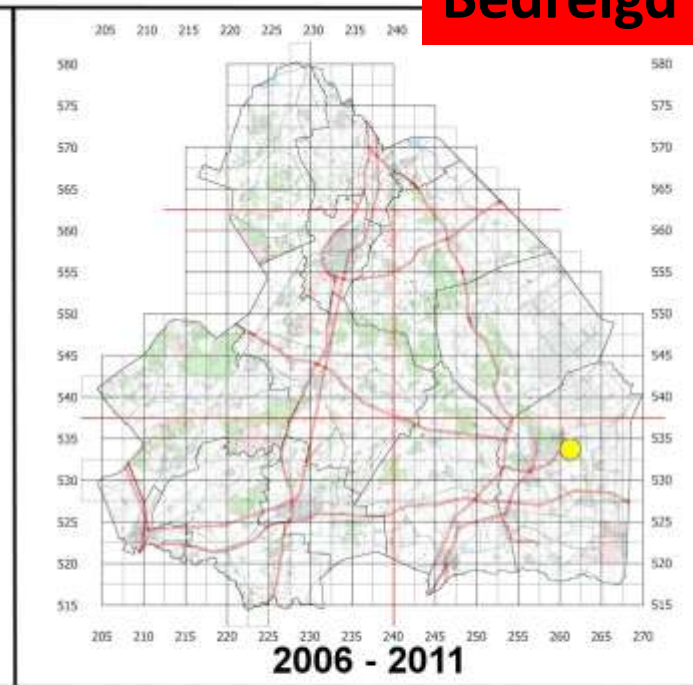
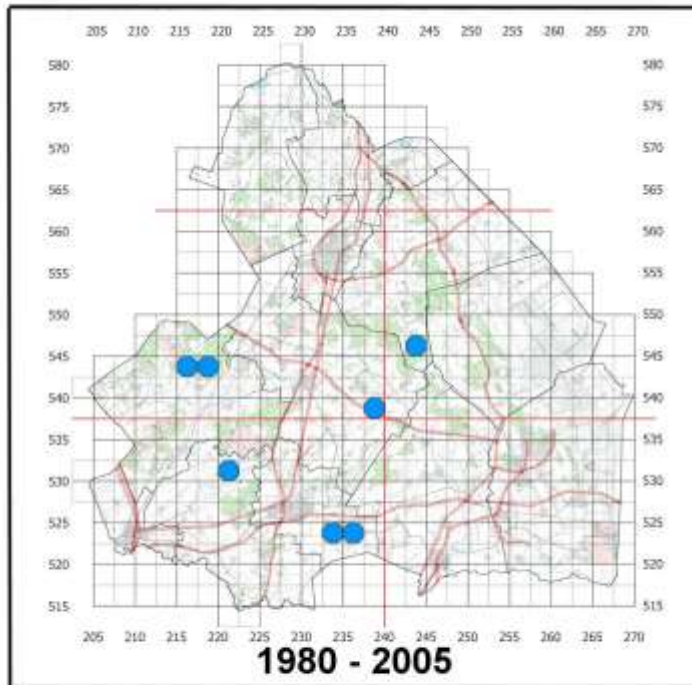
Bruine sikkeluil

Foto Geert de Vries

Bruine sikkelluil

Bedreigd

Porseleinvlinder

Foto Eef Arnolds